

Handreiking eenmalige energietoeslag 2023

Wegwijzer voor de uitvoering

Voorwoord

De kosten van energie en levensonderhoud zijn in 2022 en 2023 flink gestegen. Hier heeft iedereen in Nederland mee te maken. Het aantal huishoudens dat in (energie)armoede leeft is toegenomen.

Om de hoge kosten – waaronder de hoge energierekeningen – van particulieren en bedrijven voor een deel te compenseren, is in 2022 een breed pakket aan maatregelen genomen. Ook voor 2023 gelden diverse koopkrachtmaatregelen en compensatieregelingen. Zo zijn de zorg- en huurtoeslag verhoogd en is het wettelijk minimumloon met 10,15% verhoogd. Ook is er sinds januari 2023 een tijdelijk prijsplafond voor stroom en gas, was er een tijdelijk noodfonds voor de energierekening en is er voor ondernemers een tegemoetkoming en een fiscale regeling voor energiekosten.

De eenmalige energietoeslag 2023 voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum komt boven op dit brede pakket aan maatregelen. Al in 2022 was voor deze huishoudens een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een eenmalige energietoeslag. Deze energietoeslag had mede tot doel het beroep op de individuele bijzondere bijstand vanwege hoge energiekosten deels te voorkomen en hiermee de druk op gemeenten te verlichten. Op 20 september 2022 kondigde het kabinet aan om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen.

Deze Handreiking eenmalige energietoeslag 2023 dient als informatiebron en naslagwerk voor gemeenten. De handreiking biedt achtergrondinformatie, handvatten en inspiratie voor beleidskeuzes en uitvoering.

In de bijlagen in deze handreiking zijn de Landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 lage inkomens van SZW, VNG en Divosa, modelbeleidsregels, modelbrieven en -beschikkingen en een modelaanvraagformulier opgenomen.

Deze handreiking is samengesteld door Stimulansz, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), en in samenwerking met SZW, VNG en Divosa.

Inhoud

1 De energietoeslag	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Categoriele bijzondere bijstand	5
Bijzondere bijstand	5
1.3 Wettelijk kader	6
Termijn vertrekking energietoeslag 2023	7
1.4 Beleidsvrijheid gemeente en richtlijn uitvoering	7
1.5 Budget 2023, verdeling en verantwoording	8
Verdeelherstelactie 2022	9
Vangnetconstructie 2023	9
1.6 Grens tussen energietoeslagen 2022 en 2023	9
2 Doelgroep, inkomensgrens en hoogte	11
2.1 Kring van rechthebbenden	11
2.2 Inkadering doelgroep	11
Bewoners van een instelling of wooninitiatief	12
Partners van wie een studeert	13
2.3 Inkomensgrens	13
In aanmerking te nemen inkomen	13
Inkomen bij loonbeslag of schuldhulptraject	14
Ondernemers en berekening inkomen	14
Peildatum en referentieperiode	15
Onbelaste uitkering	15
2.4 Maatwerk	16
Toets op hardheid	16
De energietoeslag in combinatie met individuele bijzondere bijstand	17
2.5 Eenmalige tegemoetkoming energiekosten studenten	17
Studenten en overige financiële maatregelen	18
3 Uitvoering	19
3.1 Doelgroep I: ambtshalve verstrekking	19
Huishoudens die de energietoeslag 2022 ontvingen	19
Overige huishoudens	20
Gegevensuitwisseling AIO-gerechtigden	20
Beschikking en uiterste betaaldatum	21
3.2 Doelgroep II: toekenning op aanvraag	21
3.3 Gebruik gegevens en AVG	21
3.4 Afhandeling aanvragen	22
Identificatie	23

3.5 Inlichtingenplicht _____	23
3.6 Verstrekken energietoeslag 2023 na verhuizing _____	23
Gemeentelijke verschillen in de hoogte van de toeslag _____	24
4 Stappenplan _____	25
Bijlage 1: Landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 lage inkomens _____	27
Bijlage 2: Studenten en de eenmalige tegemoetkoming energiekosten _____	31
Bijlage 3: Modelbeleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 _____	34
Bijlage 4: Modelbrieven en -beschikkingen eenmalige energietoeslag 2023 _____	37
Bijlage 5: Modelaanvraagformulier eenmalige energietoeslag 2023 _____	57
Colofon _____	65

1 De energietoeslag

1.1 Inleiding

De eenmalige energietoeslag 2023 (hierna: energietoeslag) is bedoeld om huishoudens met een laag inkomen deels te compenseren voor de hoge energieprijzen. Naast de energietoeslag zijn er andere koopkrachtmaatregelen en compensatieregelingen. Het energieverbruik kan per huishouden sterk verschillen. Vooral huishoudens met een laag inkomen die in slecht geïsoleerde woningen wonen kunnen door een hoge energierekening in financiële problemen komen. Deze en andere huishoudens met een laag inkomen kunnen de energietoeslag ontvangen.

Het richtbedrag van de energietoeslag 2023 is in totaal € 1.300. Gemeenten zijn door middel van een kasschuif in de gelegenheid gesteld om € 500 van de energietoeslag 2023 naar voren te halen en uit te keren als energietoeslag 2022¹. Tot en met 31 augustus 2024 heeft de gemeente de tijd om het resterende bedrag van € 800 of het totale bedrag van € 1.300 uit te keren.

1.2 Categoriele bijzondere bijstand

De energietoeslag 2023 wordt – net als de energietoeslag 2022 – verstrekt in de vorm van categoriele bijzondere bijstand. De gemeente kan aan inwoners (alleenstaanden en gezinnen) die aan de voorwaarden voldoen een energietoeslag toekennen, zonder te hoeven controleren of de energiekosten van die inwoners daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of die inwoners over voldoende middelen (vermogen) beschikken om de energierekening te kunnen betalen.

Omdat de energietoeslag aan grote groepen mensen wordt uitgekeerd, hebben gemeenten geen ruimte om te toetsen of ieder huishouden daadwerkelijk geconfronteerd is met een sterk gestegen energierekening. In het kader van de individuele bijzondere bijstand is het niet mogelijk om deze toets achterwege te laten. Om die mogelijkheid tot achterwegelating te creëren, heeft de wetgever de energietoeslag vormgegeven als een categoriele bijzondere bijstand.

Bijzondere bijstand

De Participatiewet kent twee vormen van bijstand: algemene bijstand en bijzondere bijstand. Algemene bijstand is bedoeld voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waaronder energiekosten. Bijzondere bijstand is bedoeld – zoals is opgenomen in artikel 35, eerste lid, van de Participatiewet – om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan. Energiekosten worden tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten gerekend. Deze kosten dienen uit een inkomen op bijstandsniveau te worden betaald, hetzij door middel van reservering, hetzij door middel van gespreide betaling achteraf. Bijzondere bijstand voor energiekosten is daarom in principe niet mogelijk, tenzij de kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden.

¹ [Gemeentenuws van SZW 2022-7 | Actueel | Rijksoverheid.nl](#)

Het kabinet vindt dat er – net als in 2022 – bij de huidige hoge energieprijzen sprake is van extra kosten vanwege bijzondere omstandigheden. Het verlenen van bijzondere bijstand in verband met deze hoge energieprijzen wordt dan ook toelaatbaar geacht. Dit geldt zowel voor de individuele bijzondere bijstand als voor de categoriale bijzondere bijstand. Naast de energietoeslag (categoriale bijzondere bijstand) is maatwerk in de vorm van individuele bijzondere bijstand voor de sterk gestegen energiekosten dus ook mogelijk (zie [§ 2.4 Maatwerk](#)).

1.3 Wettelijk kader

Om verstrekking van de energietoeslag 2023 mogelijk te maken is de Participatiewet nogmaals gewijzigd. Met deze wijziging heeft de gemeente de volgende bevoegdheden:

- de bevoegdheid om tot en met 31 augustus 2024 een energietoeslag in de vorm van categoriale bijzondere bijstand voor het jaar 2023 te verstrekken aan huishoudens met een laag inkomen;
- de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve (dus zonder aanvraag) te verstrekken aan de huishoudens binnen de doelgroep, waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

Naast deze bevoegdheden heeft de gemeente ook de bevoegdheid individuele bijzondere bijstand te verlenen (zie [§ 2.4 Maatwerk](#)).

De bevoegdheid om een energietoeslag te verstrekken staat in artikel 35, vierde, vijfde en zesde lid van de Participatiewet:

4. In afwijking van het eerste lid kan bijzondere bijstand ook aan een alleenstaande of een gezin worden verleend in de vorm van een eenmalige energietoeslag, zonder dat wordt nagegaan of die alleenstaande of dat gezin in dat jaar een sterk gestegen energierekening had:
 - a voor het jaar 2022, die kan worden verstrekt tot en met 30 juni 2023;
 - b voor het jaar 2023, die kan worden verstrekt tot en met 31 augustus 2024.
5. Het vierde lid, onderdeel b, is niet van toepassing op degene die:
 - a 18, 19 of 20 jaar is;
 - b in aanmerking komt voor studiefinanciering op grond van artikel 3.1, eerste of tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000; of
 - c is ingeschreven als ingezetene met enkel een briefadres in de basisregistratie personen.
6. De in het vierde lid bedoelde toeslag kan in afwijking van artikel 43, eerste lid, ambtshalve worden vastgesteld.

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen en het verstrekken van een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten aan uitwonende studenten met een aanvullende beurs in 2023 (hierna: het wetsvoorstel) is nog niet door de Eerste Kamer aangenomen. Het is daarom nog niet bekend wanneer de wet in werking treedt.

Let op! De gemeente mag zich alvast gedeeltelijk voorbereiden op de energietoeslag 2023. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wetswijziging mag er nog *niet* worden gestart met de toetsing via het Inlichtingenbureau (zie [§ 3.1](#) onder 'Huishoudens die de energietoeslag 2022 ontvingen') en met de uitvoering.

Door het opnemen van een wettelijke grondslag in de Participatiewet, kan de gemeente voor het verstrekken van de energietoeslag gebruikmaken van de al bestaande beleidskaders voor bijzondere bijstand en minimabeleid en de lopende werkprocessen. Hierbij gaat het met name om de regelgeving omtrent de bepaling van de kring van rechthebbenden, de inkomenstoets, de eventuele bezwaar- en beroepsprocedures en de mogelijkheden tot terugvordering van een onterecht verstrekte energietoeslag.

Termijn vertrekking energietoeslag 2023

De energietoeslag kan voor het jaar 2023 volgens artikel 35, vierde lid, onderdeel b, van de Participatiewet worden verstrekt tot en met 31 augustus 2024. Hieruit blijkt dat de toeslag voor 2023 dus uiterlijk eind augustus 2024 moet zijn uitgekeerd. De gemeente moet daarbij rekening houden met de aanvraagtermijn en zorgen dat de toeslag nog in augustus 2024 kan worden uitbetaald.

1.4 Beleidsvrijheid gemeente en richtlijn uitvoering

De gemeente heeft de bevoegdheid om ook in 2023 een energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Dit mag de gemeente doen vanaf het moment van inwerkingtreding van de wetswijziging.

De gemeente bepaalt daarbij in beleidsregels:

- wat er onder een laag inkomen wordt verstaan;
- of er groepen worden uitgesloten van het recht op de energietoeslag;
- welk inkomen in aanmerking wordt genomen;
- de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen. Dit is de referentieperiode;
- óf en welk vermogen in aanmerking wordt genomen;
- de hoogte van het bedrag van de toe te kennen energietoeslag, eventueel gedifferentieerd naar leefsituatie.

Het feit dat de energietoeslag wordt verstrekt in de vorm van bijzondere bijstand, geeft de gemeente beleidsvrijheid. De beleidsvrijheid maakt het mogelijk dat de gemeente bij het bepalen van de doelgroep kan aansluiten bij de doelgroep van de bijzondere bijstand en het lokale gemeentelijk minimabeleid. Op deze wijze kan de gemeente een zo groot mogelijk deel van de doelgroep snel bedienen door ambtshalve toekenning en betaling van de eenmalige energietoeslag.

De gemeente legt deze keuzes vast in beleidsregels. In [bijlage 3](#) van deze handreiking zijn modelbeleidsregels voor de energietoeslag opgenomen.

Landelijke richtlijn

Er wordt veel belang gehecht aan een landelijk uniforme uitvoering van de energietoeslag 2023. Daarom is er door het ministerie van SZW, VNG en Divosa een (niet-bindende) richtlijn opgesteld met betrekking tot de doelgroep en het uit te keren bedrag voor de energietoeslag 2023.

In deze handreiking is deze landelijke richtlijn verwerkt in de hoofdstukken en als aparte tekst opgenomen in [bijlage 1](#).

Gemeentelijke keuzes kunnen gevolgen hebben voor de financiering van de energietoeslag. Het is mogelijk dat bij de keuze voor een bredere doelgroep dan in de landelijke richtlijn is aangegeven, de gemeente de door het kabinet beschikbaar gestelde budget uit eigen middelen moet aanvullen.

1.5 Budget 2023, verdeling en verantwoording

Het kabinet heeft in de begroting 2023 een bedrag gereserveerd voor de energietoeslag 2023. Het budget was in eerste instantie € 1,4 miljard voor 2023. Met een incidentele suppletoire begrotingswet (ISB) werd € 500 miljoen naar 2022 geschoven, waardoor er € 900 miljoen voor 2023 is overgebleven. Dit is een ongedeeld bedrag bestaande uit energietoelagen van € 800 voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum plus de uitvoeringskosten.

In 2022 zijn de middelen voor de energietoeslag verdeeld via het gemeentefonds via het cluster minimabeleid (algemene uitkering). Per 1 januari 2023 zijn de verdeelmodellen van het gemeentefonds herijkt. Daarbij is verdeelmodel van het cluster minimabeleid opgegaan in één verdeelmodel voor het gehele cluster Participatie. Daarom zal het budget - nadat het wetsvoorstel is aanvaard door de Tweede en Eerste Kamer en de wet is gepubliceerd - via een decentralisatie-uitkering worden verdeeld. Net als bij een verdeling via de algemene uitkering behouden gemeenten hiermee hun beleidsvrijheid. Voor de verdeelsystematiek wordt gebruikgemaakt van de CBS-statistiek 'Huishoudens met langdurig laag inkomen < 120% sociaal minimum'. Er wordt gewerkt met een driejaarsgemiddelde (2019-2021). De financiering via het gemeentefonds betekent dat de gemeente voor de energietoeslag geen aparte financiële verantwoording aan het Rijk hoeft af te leggen. Het college verantwoordt zich wel over de uitvoering aan de gemeenteraad.

Meewegen € 500 miljoen

Om het totaal aan beschikbaar gestelde budget (€ 1,4 miljard) voor de energietoeslag 2023 passend te verdelen, is besloten om de al uitgekeerde € 500 miljoen mee te wegen in de verdeling van de nog te verdelen € 900 miljoen aan energietoeslag 2023. Het totaalbudget aan energietoeslag 2023 dat een gemeente ontvangt, sluit daarmee aan bij de nieuwe verdeelsystematiek. Hierdoor wordt voorkomen dat een groot deel van de gemeenten mogelijk nog te weinig budget ontvangt, omdat zij nadeel hadden van de verdeling in 2022 via de algemene uitkering.

Verdeelherstelactie 2022

De verdeling van de middelen voor de energietoeslag 2022 sloot niet geheel aan bij de kosten van gemeenten. Naast een aangepaste verdeelsystematiek voor het jaar 2023 wordt er ook een verdeelherstelactie uitgevoerd. Gemeenten die in 2022 minder budget hebben ontvangen dan zij nodig hadden om 90% van de verwachte doelgroep te bereiken, ontvangen compensatie. In de berekening van de hoogte van de compensatie is rekening gehouden met 8% uitvoeringskosten.

Het gaat om 119 gemeenten die als gevolg van deze verdeelherstelactie compensatie ontvangen. Het budget dat zij voor de energietoeslag 2022 hebben ontvangen, wordt opgehoogd tot een budget waarmee zij 90% bereik hadden kunnen realiseren. In totaal is zo'n € 15,5 miljoen nodig voor deze verdeelherstelactie. Dit wordt vanuit het budget voor de energietoeslag 2023 gefinancierd en meegenomen in de decentralisatie-uitkering.

Vangnetconstructie 2023

Met de aangepaste verdeelsystematiek voor het jaar 2023, zal het budget voor de energietoeslag 2023 passender worden verdeeld over gemeenten. Desondanks kan op gemeenteniveau verschil ontstaan tussen de gebruikte verdeelstatistiek en het werkelijke bereik. Om een oplossing te bieden voor te grote afwijkingen (ten nadele van gemeenten), is vanuit het budget voor de energietoeslag 2023 € 32,5 miljoen gereserveerd.

Hiermee kunnen gemeenten die een hoger bereik realiseren dan waarvoor zij budget hebben ontvangen gecompenseerd worden. In deze vangnetconstructie wordt uitgegaan van een bereik van het aantal huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.

De uitgangspunten die ten behoeve van de vangnetconstructie zijn afgesproken betreffen:

- Er geldt een drempel van 2% of € 150.000 hoger bereik. De drempel (percentage of bedrag) die als eerste wordt overschreden telt;
- Er geldt *geen* eigen risico. Na overschrijding van de drempel wordt het volledige tekort vergoed;
- Er geldt een standaardopslag van 5% uitvoeringskosten;
- Bij overschrijding van het gereserveerde budget ontvangen gemeenten naar rato compensatie; en
- Overgebleven middelen van het gereserveerde budget worden over alle gemeentes verdeeld o.b.v. de verdeelsystematiek van de energietoeslag 2023.

De precieze werking van de vangnetconstructie wordt in samenwerking met VNG en Divosa uitgewerkt.

1.6 Grens tussen energietoeslagen 2022 en 2023

De energietoeslag 2023 is de tweede eenmalige energietoeslag. Het budget dat de overheid hiervoor beschikbaar stelt is € 1.300 voor iedere inwoner die tot de doelgroep van 120% van het sociaal minimum behoort. De gemeente kon hiervan tot en met 30 juni 2023 een extra bedrag van € 500 als energietoeslag 2022 uitkeren aan de doelgroep van de

energietoeslag 2022. Dit kon vanwege een kasschuif van een deel van het budget van 2023 naar 2022.

Het is verder van belang dat er sprake blijft van 2 toeslagen met 2 doelgroepen: een energietoeslag voor het jaar 2022 (met een inkomensbepaling in 2022) en een energietoeslag voor het jaar 2023 (met een inkomensbepaling in 2023). Deze doelgroepen zijn niet per definitie gelijk, aangezien het inkomen van inwoners in deze jaren kan verschillen. Daarbij is er in 2023 sprake van een aantal bij wet uitgezonderde groepen aan wie de toeslag niet kan worden verstrekt.

Er zijn bij de verstrekkingen van de toeslagen grofweg 2 mogelijkheden:

1. In 2022 of vóór 1 juli 2023 is € 1.300 + € 500 aan energietoeslag 2022 uitgekeerd aan de doelgroep van de energietoeslag 2022. Na inwerkingtreding van de wetwijziging wordt € 800 uitgekeerd aan de doelgroep van de energietoeslag 2023;
2. In 2022 is € 1.300 aan energietoeslag 2022 uitgekeerd aan de doelgroep van de energietoeslag 2022. Na inwerkingtreding van de wetwijziging wordt € 1.300 uitgekeerd aan de doelgroep van de energietoeslag 2023.

Onder mogelijkheid 1 geldt dat een inwoner die recht heeft op de energietoeslag 2023, maar niet de energietoeslag 2022 heeft ontvangen, toch € 800 ontvangt en geen € 1.300. De reden hiervoor is dat het bedrag van € 500 dat vanwege de kasschuif van een deel van het budget van 2023 naar 2022 aan de energietoeslag 2022 kon worden toegevoegd, geen voorschot op de energietoeslag 2023 was.

Dit verschil in energietoeslag is aanvaardbaar, omdat er voor 2023 meer inkomensmaatregelen zijn getroffen.

2 Doelgroep, inkomensgrens en hoogte

2.1 Kring van rechthebbenden

Voor de energietoeslag geldt de kring van rechthebbenden zoals genoemd in paragraaf 2.2 van de Participatiewet. Daarmee is het recht op de energietoeslag op grond van artikel 11 (Rechthebbenden) beperkt tot Nederlanders en daarmee gelijkgestelden, die woonachtig zijn en rechtmatig verblijven in Nederland. Daarnaast zijn ook de uitsluitingsgronden van artikel 12 (Onderhoudsplicht ouders) en 13 (Uitsluiting van bijstand) van de Participatiewet van toepassing.

De doelgroep van de energietoeslag 2023 zal grotendeels samenvallen met die van 2022, maar is niet per definitie gelijk. Voor een deel van de doelgroep zal het inkomen hoger of lager zijn geworden, waardoor zij geen of juist wel recht kunnen hebben op de energietoeslag 2023. Daarbij zijn de groepen waarvoor in 2022 aan gemeenten nog het advies gold om deze uit te zonderen, voor 2023 als wettelijke uitzonderingen vormgegeven. De energietoeslag 2023 kan daarom niet aan dak- en thuislozen, jongeren tot 21 jaar en studenten worden verstrekt (zie ook [§ 1.3 Wettelijk kader](#)).

2.2 Inkadering doelgroep

Aanbevolen wordt om de energietoeslag alleen toe te kennen aan zelfstandige huishoudens. Het begrip 'zelfstandige huishoudens' is niet gedefinieerd in de richtlijn of (toelichting op) de wet. De gemeente mag dit begrip zelf invullen.

De gemeente mag bepalen, en in de beleidsregels voor de energietoeslag 2023 opnemen, dat bepaalde groepen inwoners voor de energietoeslag worden uitgezonderd.

In afwijking van de energietoeslag 2022 wordt de doelgroep voor de energietoeslag 2023 deels bij wet afgebakend. Uitgesloten van het recht op de energietoeslag 2023 zijn:

- 1 jongeren tot 21 jaar;
- 2 studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid, Wet studiefinanciering 2000; en
- 3 dak- en thuislozen.

Deze groepen kunnen elkaar overlappen.

Voor deze groepen geldt dat het bestaan van energiekosten niet in vergelijkbare mate als bij de doelgroep van deze regeling aangenomen kan worden (wat het uitgangspunt is bij de categoriale bijzondere bijstand) of dat er een beroep kan worden gedaan op alternatieve financiële ondersteuning.

1 Jongeren tot 21 jaar

Voor 18-, 19- en 20-jarigen geldt dat zij voor de energiekosten een beroep kunnen doen op de ouders. Deze hebben een wettelijke onderhoudsplicht (artikel 1:395a BW en artikel 12 Pw). Wanneer de ouders hier niet aan kunnen voldoen, kan een jongere voor de hoge energiekosten individuele bijzondere bijstand aanvragen. Op deze wijze komt de financiële

ondersteuning vanuit de bijzondere bijstand uitsluitend terecht bij de jongeren die het daadwerkelijk nodig hebben.

In het kader van een snelle aanvraagprocedure van de energietoeslag is het – ook gezien het grote aantal jongeren – voor de gemeente uitvoeringstechnisch vrijwel onmogelijk om zorgvuldig te toetsen of jongeren geen beroep op hun ouders kunnen doen. Daarbij is het aantal jongeren dat daadwerkelijk geen beroep op de ouders kan doen, in de praktijk gering.

Bij jongeren die een bijstandsuitkering ontvangen aangevuld met bijzondere bijstand omdat de ouders niet kunnen voldoen aan de onderhoudsplicht, kan de gemeente besluiten die aanvulling vanwege de hoge energiekosten tijdelijk te verhogen. Dit kan alleen op individuele basis worden beoordeeld en toegekend.

2 Studenten

Studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid, Wet studiefinanciering 2000 zijn uitgesloten van het recht op een energietoeslag voor 2023. Het gaat hierbij om studenten die studiefinanciering ontvangen en om studenten die aanspraak kunnen maken op studiefinanciering, maar hun recht niet effectueren omdat zij bijvoorbeeld geen studielening willen afsluiten.

Maar ook studenten kunnen met hogere energiekosten worden geconfronteerd en daardoor mogelijk in financiële problemen komen. Daarom is er in het studiejaar 2023-2024 een eenmalige tegemoetkoming in de energiekosten voor uitwonende studenten die naast de basisbeurs een aanvullende studiebeurs ontvangen. Deze tegemoetkoming is er ook voor studenten in de leenfase die in de laatste maand voorafgaand aan die leenfase een aanvullende beurs ontvingen. Zie hiervoor [§ 2.6 Tegemoetkoming energiekosten studenten](#).

3 Dak- en thuislozen

Inwoners met alleen een briefadres (dak- en thuislozen) worden uitgesloten van de eenmalige energietoeslag omdat zij geen energiekosten hebben.

Bewoners van een instelling of wooninitiatief

In de wet worden bewoners van een instelling (inrichting) niet uitgesloten van de energietoeslag. De gemeente heeft hierin beleidsvrijheid.

Bewoners van zorg-, revalidatie- en verpleeginstellingen en van instellingen voor beschermd of begeleid wonen kunnen worden uitgesloten van de energietoeslag, als de instelling voorziet in de energiekosten. Het komt echter vaak voor dat de kosten voor wonen inclusief energie en de kosten voor zorg zijn gescheiden en de bewoner zelf de energiekosten moet voldoen, direct of indirect (via de verhuurder, doorberekend).

Wanneer de bewoner zelf voorziet in de energiekosten en dit uit een energiecontract, een specificatie van de servicekosten of van de huurcomponenten blijkt, kan er wel recht bestaan op de energietoeslag. Dit kan de gemeente opnemen in de beleidsregels.

Veel bewoners van wooninitiatieven betalen zelf de energiekosten, maar hebben geen officieel eigen adres. Hierdoor kan het voorkomen dat slechts één keer energietoeslag kan worden toegekend aan wooninitiatieven met soms wel 12 bewoners. Het is daarom

belangrijk als gemeente contact te hebben met een wooninitiatief en als dat nodig is maatwerk te bieden, wanneer bewoners van wooninitiatieven hierdoor in de knel komen. Hulp kan worden geboden via de individuele bijzondere bijstand.

Partners van wie een studeert

Studenten zijn op grond van artikel 35, vijfde lid, onderdeel b van de Participatiewet uitgesloten van het recht op de energietoeslag 2023. Wanneer een student samenwoont of gehuwd is, wordt de partner voor de energietoeslag als een alleenstaande beschouwd omdat de studerende partner niet-rechthebbend is. De gemeente beoordeelt de aanvraag energietoeslag dan op basis van het inkomen van de niet-studerende partner en op basis van het van toepassing zijnde percentage voor de energietoeslag (120% dan wel een ander percentage) van de alleenstaandennorm.

Ontvangt de studerende partner een aanvullende beurs? Dan kan er sprake zijn van een recht op de tegemoetkoming energiekosten voor de studerende partner en recht op de energietoeslag 2023 voor de niet-studerende partner.

2.3 Inkomensgrens

De energietoeslag is bedoeld voor alleenstaanden en gezinnen met een laag inkomen, dat wil zeggen een inkomen op of net boven het sociaal minimum. De gemeente heeft de bevoegdheid om zelf invulling te geven aan wat onder een laag inkomen wordt verstaan en hoe dit inkomen wordt getoetst. Aanbevolen wordt om hiervoor aan te sluiten bij het lokale minimabeleid en bij de gehanteerde inkomensgrens voor de energietoeslag 2022. De landelijke richtlijn (zie [bijlage 1](#)) gaat ook voor de energietoeslag 2023 uit van een inkomensgrens van 120% van het sociaal minimum. Het budget dat de gemeente hiervoor ontvangt is op deze inkomensgrens afgestemd. Een inkomensgrens lager dan 120% is niet wenselijk. De gemeente mag een hogere grens hanteren. Het verschil tussen de hogere grens en 120% van het sociaal minimum zal de gemeente dan zelf moeten financieren.

In aanmerking te nemen inkomen

De gemeente heeft enige beleidsvrijheid in het bepalen van het in aanmerking te nemen inkomen. Als inkomen kan onder andere worden aangemerkt:

inkomsten uit of in verband met arbeid (loon, uitkeringen);

- AOW-uitkering;
- pensioen dat via de werkgever is opgebouwd en uitkeringen uit een lijfrenteproduct; Hiervan mag de aanvrager per maand in 2023 als alleenstaande € 25,15 of als gezamenlijke huishouding € 50,30 aftrekken;
- inkomsten uit een pgb, voor zover dit wordt ingezet ter vergoeding van de zorg die door de aanvrager zelf wordt verricht;
- inkomsten uit (onder)verhuur en/of kostgeverschap;
- partner- en/of kinderalimentatie;
- periodieke giften;
- inkomsten uit vermogen, zoals rente of dividend;
- een uitkering op basis van de Algemene nabestaandenwet (Anw);

- wachtgeld op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).

Niet in aanmerking te nemen inkomen

Toeslagen als huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag worden niet als inkomen aangemerkt voor de energietoeslag. De energietoeslag zelf wordt ook niet als inkomen aangemerkt (art. 31 lid 2 onder o Pw). De in 2023 ontvangen energietoeslag 2022 wordt daarom niet in aanmerking genomen bij het vaststellen van het recht op de energietoeslag 2023, mocht de toeslag in de referteperiode zijn uitgekeerd.

Inkomen bij loonbeslag of schuldhulptraject

Bij de beoordeling van het inkomen moet de gemeente op grond van de Participatiewet uitgaan van het inkomen waarover iemand redelijkerwijs kan beschikken. Dit betekent in het geval er een executoriaal beslag ligt op het inkomen, dat het deel van het inkomen waarop beslag ligt niet in aanmerking mag worden genomen bij het bepalen van het recht op een energietoeslag. Bij de vaststelling van het inkomen moet in dat geval dus worden uitgegaan van het inkomen dat resteert na het beslag. Hierin bestaat geen beleidsvrijheid voor gemeenten. Dit inkomen zal tussen de 95% en de 110% van de bijstandsnorm liggen. Het daadwerkelijk besteedbare inkomen meenemen in de inkomensberekening is ook van toepassing op huishoudens in een schuldhulpverleningstraject (Wsnp en Msnp). Ook in deze situatie komt het besteedbare inkomen vaak niet uit boven de 110% van de bijstandsnorm. Zie ook de [Kamerbrief van 11 november 2022](#).

Omdat de energietoeslag een vorm van de bijzondere bijstand is, volgt op grond van artikel 46, tweede lid, van de Participatiewet dat de energietoeslag zelf niet vatbaar is voor beslag.

Ondernemers en berekening inkomen

Ook ondernemers kunnen in aanmerking komen voor de energietoeslag 2023. De beleidsvrijheid die de gemeente heeft (zie [§ 1.4](#)) houdt in dat die ook de vrijheid heeft om te beslissen hoe het inkomen van een ondernemer voor de energietoeslag berekend kan worden en welke periode daarbij als referteperiode geldt. In het geval van ondernemers is dat: welk boekjaar. Hiervoor bestaan in de praktijk verschillende berekeningswijzen. Wel moet altijd berekend worden of de ondernemer met zijn netto-huishoudinkomen in de referteperiode valt onder de voor zijn situatie van toepassing zijnde bijstandsnorm, verhoogd met het binnen de gemeente geldende percentage daarvan.

Hiervoor zijn de volgende stappen van belang:

- 1 Bereken de voor de ondernemer geldende toepasselijke bijstandsnorm, vermenigvuldigd met het binnen de gemeente geldende percentage voor de energietoeslag (120% dan wel een ander percentage);
- 2 Bereken het netto-huishoudinkomen van de ondernemer (over een jaar).

Een mogelijke berekeningswijze om tot het netto-huishoudinkomen van de ondernemer te komen is aan de hand van de omzet minus de kosten (rekening houdend met de aftrekposten en de inkomstenbelasting). Dat is het netto-inkomen van de ondernemer. Daar moet het eventuele inkomen van de partner bij opgeteld worden. De uitkomst is dan het huishoudinkomen van dat jaar van de ondernemer. Dit inkomen moet vergeleken worden met het eerder berekende bedrag (stap 1, 120% of een ander percentage dat de gemeente aanhoudt). Als het netto-huishoudinkomen onder dat bedrag ligt, kan de ondernemer aanspraak maken op de energietoeslag.

Peildatum en referteperiode

De gemeente bepaalt de peildatum. Dit kan een vaste datum zijn (bijvoorbeeld 1 november 2023) of de aanvraagdatum van de energietoeslag. Ook bepaalt de gemeente de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen, de referteperiode. Dit kan een maand zijn of een aantal maanden.

De gemeente kan voor de ambtshalve toekenning een vaste peildatum en referteperiode hanteren, en voor de aanvragers een peildatum en referteperiode die meeloopt met de aanvraagperiode. In principe geldt dat voor zowel ambtshalve toekenning als voor toekenning op aanvraag de referteperiode even lang moet zijn. Een voorbeeld hiervan is voor de ambtshalve toekenningen de maand september 2023 als referteperiode te nemen, en voor de toekenningen op aanvraag de volledige kalendermaand vóór de aanvraagdatum. Hanteert de gemeente een referteperiode van één maand? Dan is het denkbaar om voor aanvragers met per maand sterk wisselende inkomsten (bijvoorbeeld oproepkrachten met een nul-urencontract) een afwijkende (langere) referteperiode te hanteren. Hiermee kan worden voorkomen dat deze aanvragers in de referteperiode vanwege niet-representatieve inkomsten onterecht niet of wel in aanmerking komen.

Geen vermogenstoets

Vanwege een snelle uitvoerbaarheid van de regeling wordt aangeraden het vermogen van de aanvrager en eventuele partner buiten beschouwing te laten. De gemeente hoeft dus geen vermogenstoets toe te passen en kan het recht op de energietoeslag bepalen aan de hand van alleen het inkomen.

Onbelaste uitkering

De eenmalige energietoeslag 2023 kan net als de eenmalige energietoeslag 2022 belastingvrij worden verstrekt. De energietoeslag is geen periodieke uitkering als bedoeld in afdeling 3.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001: een eenmalige uitkering kan onbelast worden verstrekt mits op voorhand vaststaat dat de uitkering geen onderdeel kan zijn van een reeks uitkeringen en geen onderdeel vormt van een complex van rechten en verplichtingen.

De onbelaste verstrekking betekent dat de energietoeslag niet meetelt als inkomen en er geen gevolgen zijn voor inkomensgrenzen van andere toeslagen.

Voor de vermogensgrenzen van de toeslagen ligt dit genuanceerder. Als de energietoeslag door de ontvanger op de spaarrekening is gezet in afwachting van de eindafrekening, kan de energietoeslag deel uitmaken van het vermogen. Voor de vermogenstoets van de Participatiewet is de energietoeslag uitgezonderd als vermogen. Ook is er voor gemeenten een grondslag om de energietoeslag niet mee te tellen als vermogen bij het verzoek van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelasting. De energietoeslag is echter niet uitgezonderd van de vermogenstoets bij de huur- en zorgtoeslag, het kindgebonden budget en de hoogte van de eigen bijdrage vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De vermogensgrenzen voor deze toeslagen en bijdragen liggen relatief hoog. De inschatting is dat hier in de praktijk weinig mensen door worden geraakt. Uit CBS-gegevens² (2021) blijkt dat ruim tweederde van mensen met een laag inkomen geen of nauwelijks vermogen heeft.

2.4 Maatwerk

Het hanteren van een inkomensgrens voor het recht op de energietoeslag betekent dat huishoudens met een inkomen net boven die inkomensgrens niet in aanmerking zullen komen voor de energietoeslag 2023. Met een richtbedrag van € 800 (of € 1.300 als de gemeente geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid € 500 als energietoeslag 2022 uit te keren) maakt dit het verschil in tegemoetkoming tussen rechthebbenden en net-niet-rechthebbenden groot. Deze net-niet-rechthebbenden kunnen echter in vergelijkbare mate te maken hebben met energiearmoede. Voor deze groep kan op individuele basis maatwerk geleverd worden met individuele bijzondere bijstand.

Het is ook aannemelijk dat er situaties zijn waar de sterke stijging van de energiekosten niet in verhouding staat tot de ondersteuning die door Rijk en gemeenten wordt gegeven. En waarbij de aanvrager (bijvoorbeeld door schulden) elke ruimte mist om de hogere kosten op te vangen. Het is denkbaar dat in dergelijke situaties inwoners bezwaar zullen maken tegen de hoogte van de vastgestelde energietoeslag.

Overweeg of en in welke mate de gemeente ook hier met individuele bijzondere bijstand (artikel 35 Pw) maatwerk kan leveren, of – indien mogelijk en niet van invloed op de inkomensafhankelijke regelingen – de uitkering kan afstemmen (artikel 18 lid 1 Pw).

De beleidsregel biedt in dergelijke situaties geen toereikende afwijzingsgrond. De gemeente is op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet tot maatwerk verplicht, dit is géén discretionaire bevoegdheid (CRVB:2020:3517).

Toets op hardheid

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie de hardheidsclausule artikel 5 van de modelbeleidsregels) en hier zo nodig ook beleidsuitgangspunten voor te formuleren. De hardheidsclausule van artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in. De Awb kent

² [Armoede en sociale uitsluiting 2021 \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2021/11/armoede-en-sociale-uitsluiting-2021)

ook een hardheidsclausule (4:84 Awb), die mogelijk wel kan worden toegepast. Voor de volledigheid wordt echter aangeraden in de beleidsregels energietoeslag een aparte hardheidsclausule op te nemen.

Het is aan te raden op het aanvraagformulier de mogelijkheid te geven de energietoeslag toch te kunnen aanvragen, ook als niet aan alle voorwaarden wordt voldaan. Op het modelaanvraagformulier is hiervoor vraag 4.2 geformuleerd. De aanvrager moet hierbij aangeven waarom hij denkt wel in aanmerking te kunnen komen voor de energietoeslag.

De energietoeslag in combinatie met individuele bijzondere bijstand

Het is mogelijk dat aan een inwoner die in aanmerking komt voor de energietoeslag 2023 al eerder in 2023 individuele bijzondere bijstand voor hoge energiekosten is toegekend. De gemeente kan in de beleidsregels opnemen dat als de al verleende individuele bijzondere bijstand over 2023 minder is dan het normbedrag van de energietoeslag 2023 (€ 800 of € 1300), de energietoeslag niet méér bedraagt dan het verschil. De gemeente kan ook de keuze maken om hier bij het toekennen van de energietoeslag 2023 geen rekening mee te houden.

De afweging om hier wel of geen rekening mee te houden, kan gemaakt worden op basis van het aantal toegekende cases individuele bijzondere bijstand voor energiekosten en de beschikbare capaciteit om de controle uit te voeren.

2.5 Eenmalige tegemoetkoming energiekosten studenten

Studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering hebben geen recht op de energietoeslag 2023. Uitwonende studenten met een basisbeurs én een aanvullende beurs, en studenten in de leenfase die de laatste maand voorafgaand aan die leenfase een aanvullende beurs ontvingen, kunnen in het studiejaar 2023-2024 een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten ontvangen. Dit is een bedrag van € 400, heeft de vorm van een gift en is niet vatbaar voor beslag. De tegemoetkoming is geregeld in artikel 78ee van de Participatiewet en sluit aan bij de uitgangspunten en systematiek van de studiefinanciering. De tegemoetkoming wordt uitgekeerd door DUO.

Voor de eenmalige tegemoetkoming energiekosten kunnen studenten in aanmerking komen die op de peildatum van 1 oktober 2023:

- uitwonend zijn; en
 - naast de basisbeurs een aanvullende beurs ontvangen van € 0,01 per maand of hoger.
- Daarnaast kunnen ook in aanmerking komen studenten die op de peildatum van 1 oktober 2023:
- geen recht hebben op een basisbeurs en aanvullende beurs;
 - nog wel gebruik maken van de mogelijkheid van een rentedragende lening; en
 - die in de laatste maand voorafgaand aan de leenfase een aanvullende beurs ontvingen.

Er geldt geen inkomenstoets en geen vermogenstoets. Ook hoeft de student niet zelf een energiecontract te hebben.

DUO zal de tegemoetkoming ambtshalve uitkeren aan studenten die aan de voorwaarden voldoen. De regeling loopt tot het einde van het studiejaar 2023-2024.

Zie voor meer informatie over de tegemoetkoming energiekosten studenten [bijlage 2](#).

Studenten en overige financiële maatregelen

De eenmalige tegemoetkoming in de energiekosten komt als maatregel aanvullend op de tijdelijke ophoging van de basisbeurs voor uitwonenden met € 164 euro per maand gedurende het studiejaar 2023-2024 (dus vanaf september 2023). Veel studenten profiteren daarnaast ook van de verhoging van de zorgtoeslag voor het jaar 2023 en de verhoging van het wettelijk minimumloon met 10%, die per 1 januari 2023 is ingegaan. Daarnaast is er in 2023 de Regeling tijdelijke tegemoetkoming blokaansluiting. Ook uitwonende studenten die in een zelfstandige of onzelfstandige wooneenheid wonen, zoals een kamer in een studentenhuus, kunnen voor deze regeling in aanmerking komen. Aan studenten die ondanks de tegemoetkoming en deze koopkrachtmaatregelen in ernstige financiële problemen raken, kan de gemeente individuele bijzondere bijstand verstrekken.

3 Uitvoering

De energietoeslag 2023 kan tot en met 31 augustus 2024 aan rechthebbenden worden uitbetaald, maar de gemeente is verder vrij om te bepalen wanneer. Voor een snelle uitvoering van de regeling kan de gemeente de doelgroep uitsplitsen in een groep die de energietoeslag 2022 ambtshalve of op aanvraag toegekend heeft gekregen, een groep die de energietoeslag 2023 ambtshalve kan ontvangen en een groep die de energietoeslag 2023 op aanvraag kan ontvangen.

3.1 Doelgroep I: ambtshalve verstrekking

Met het zesde lid onder artikel 35 van de Participatiewet wordt geregeld dat de gemeente de energietoeslag 2023 ook ambtshalve kan vaststellen en verstrekken. Een schriftelijke aanvraag is dan niet nodig.

Een ambtshalve verstrekking is mogelijk als vaststaat dat de inwoner op de peildatum recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die algemene bijstand ontvangen of een uitkering IOAW of IOAZ. Daar kan de gemeente andere groepen aan toevoegen, bijvoorbeeld inwoners die periodiek bijzondere bijstand ontvangen of een bijdrage op grond van een gemeentelijke minimaregeling. Of dat mogelijk is zal afhangen van de vraag of de aanwezige gegevens voldoende zijn om vast te stellen dat zij op voorhand ook voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2 en andere voorwaarden uit de Participatiewet. Daarbij moet de gemeente ook beschikken over het bankrekeningnummer van de inwoner.

Huishoudens die de energietoeslag 2022 ontvingen

Als startpunt voor de ambtshalve verstrekking kan de gemeente de gegevens van de groep inwoners die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen hergebruiken. Het gaat hierbij om de mensen die deze ambtshalve hebben ontvangen én de mensen die de toeslag op aanvraag hebben ontvangen. Om te weten of deze inwoners ook voor de energietoeslag 2023 in aanmerking komen, mag de gemeente vanaf de inwerkingtreding van de wetwijziging energietoeslag 2023 kosteloos een toets op het inkomen laten uitvoeren door het Inlichtingenbureau. Eerder dan de inwerkingtreding laten toetsen is niet toegestaan, omdat de wettelijke grondslag dan nog ontbreekt.

Naar verwachting zal de groep waaraan de energietoeslag 2023 ambtshalve kan worden verstrekt groter zijn dan die van de energietoeslag 2022, omdat de gemeente door de energietoeslag 2022 over meer gegevens beschikt. Ook zullen er inwoners zijn die wel recht hadden op een energietoeslag 2022, maar volgens de door het Inlichtingenbureau geleverde inkomensgegevens niet meer op een energietoeslag 2023. De gemeente kan inwoners met een brief of in de media informeren dat het mogelijk is dat niet iedereen die de energietoeslag 2022 heeft ontvangen, ook recht heeft op de energietoeslag 2023. Als de inwoner de energietoeslag hierom niet ambtshalve krijgt uitgekeerd en denkt wél in aanmerking te komen, kan hij een aanvraag indienen.

Overige huishoudens

Voor zover huishoudens niet al onder de groep ontvangers energietoeslag 2022 vallen, kan de gemeente ook ambtshalve verstrekken aan:

- huishoudens die sinds kort een uitkering van de gemeente ontvangen;
- huishoudens die gebruikmaken van bijzondere bijstand of minimaregelingen;
Let op! Afhankelijk van de draagkrachtregels van de gemeente is het mogelijk dat inwoners op basis van hun draagkracht bijzondere bijstand ontvangen, maar wat betreft inkomen boven de inkomensgrens van de energietoeslag uitkomen;
- ondernemers met een Bbz-uitkering;
Voor zelfstandig ondernemers die een uitkering voor levensonderhoud op grond van het Bbz 2004 ontvangen, geldt dat het definitieve (jaar)inkomen pas na afloop van het boekjaar kan worden vastgesteld. Of de ondernemer een inkomen heeft onder de voor de energietoeslag geldende inkomensgrens, kan daarom alleen achteraf worden vastgesteld. Aan de ondernemer met een uitkering levensonderhoud kan de energietoeslag ambtshalve worden toegekend. Na afloop van het boekjaar kan worden getoetst of er daadwerkelijk recht bestond. Zie ook [§ 2.3 Ondernemers en berekening inkomen](#);
- AIO-gerechtigden.

Gegevensuitwisseling AIO-gerechtigden

De energietoeslag kan niet worden verstrekt door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De gemeente kan bij de SVB gegevens van AIO-gerechtigden opvragen. Die gegevensverstrekking gaat via het Inlichtingenbureau (IB). Dit biedt gemeenten al een service om periodiek (maandelijks) een overzicht te kunnen opvragen van inwoners die gebruikmaken van de AIO-aanvulling. Dit in verband met het mogelijk recht op individuele bijzondere bijstand van die inwoners. (Meer informatie over deze gegevensuitwisseling is te vinden op de [website van het Inlichtingenbureau](#).)

In de reguliere gegevensset via het IB ontbreekt het bankrekeningnummer van de AIO-gerechtigden. Voor de ambtshalve verstrekking van de energietoeslag 2022 aan AIO-gerechtigden, leverde het Inlichtingenbureau in april en december 2022 aan alle gemeenten een gegevensset mét bankrekeningnummer van inwoners die een AIO-uitkering van de SVB ontvingen. Na de ingangsdatum van de nieuwe wet zal het Inlichtingenbureau de actuele gegevens van AIO-gerechtigden wederom leveren, ten behoeve van de energietoeslag 2023. Deze gegevenssets worden door het Inlichtingenbureau beschikbaar gesteld op het beveiligde klantportaal Werk en Inkomen, waartoe alle gemeenten toegang hebben.

Deze gegevensuitwisseling heeft een expliciete wettelijke basis: artikel 64, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet. Deze gegevensverwerking is rechtmatig op grond van artikel 6, eerste lid, onderdeel c, en vierde lid, van de AVG (zie ook [§ 3.3 Gebruik gegevens en AVG](#)).

Beschikking en uiterste betaaldatum

De ambtshalve toekenning vindt plaats door middel van een beschikking. De gemeente kan ervoor kiezen de groepen die de energietoeslag ambtshalve krijgen toegekend: een individuele beschikking (brief met besluit) te sturen met:

- het besluit de energietoeslag toe te kennen aan de briefontvanger(s);
- hoogte en betaaldatum van de energietoeslag; óf

als groep een algemene brief te sturen met daarin o.a. vermeld:

- de mededeling de energietoeslag uit te keren aan deze doelgroepen;
- de voorwaarden die gelden voor de energietoeslag;
- de uiterste betaaldatum van de energietoeslag en de mededeling dat wanneer de briefontvanger op die datum nog geen toeslag heeft ontvangen, hij die zelf kan aanvragen mits hij aan de voorwaarden voldoet; en
- informatie over hoe en waar aan te vragen.

De feitelijke – ambtshalve - toekenning is dan de uitbetaling zelf, waarbij de uitkeringspecificatie of de betalingsomschrijving op het bankafschrift de beschikking is. Hierin moet dan ook de mogelijkheid tot bezwaar zijn opgenomen. Dit kan eventueel in de vorm van een verwijzing naar de gemeentelijke website met informatie over de bezwaarprocedure.

Nadere informatie over de energietoeslag kan in een bijlage. Voor beide mogelijkheden is een modelbrief opgenomen in de serie modellen (zie [bijlage 3](#) in de handreiking).

3.2 Doelgroep II: toekenning op aanvraag

Aan een deel van de doelgroep kan de energietoeslag niet ambtshalve worden toegekend. Dit is aan de huishoudens die op dit moment een laag inkomen hebben, maar geen gebruikmaken van een uitkering of minimaregelingen van de gemeente en eerder niet voor de energietoeslag 2022 in aanmerking kwamen of deze niet hebben aangevraagd. Denk hierbij aan werkkenden (in loondienst of als zelfstandige) met een minimuminkomen, inwoners met een uitkering van UWV en AOW-gerechtigden zonder aanvullend pensioen. Deze inwoners kunnen de energietoeslag 2023 zelf aanvragen. De gemeente kan in haar informatiebronnen over de energietoeslag 2023 op de website of in de lokale media vermelden dat inwoners die voor een bepaalde datum geen energietoeslag hebben ontvangen maar mogelijke wel recht hebben, deze zelf moeten aanvragen omdat de gemeente van deze inwoners de benodigde gegevens niet heeft.

Een deel van deze doelgroep zal bij de gemeente bekend zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om inwoners die in 2022 de energietoeslag hebben aangevraagd, maar (net) niet in aanmerking kwamen en inwoners die gebruik hebben gemaakt van minimaregelingen (zie [§ 3.1 Doelgroep ambtshalve verstrekking](#)). De gemeente kan deze groepen actief benaderen en oproepen de energietoeslag aan te vragen mits men aan de voorwaarden voldoet.

3.3 Gebruik gegevens en AVG

Het gebruik van de gegevens van groepen inwoners om aan hen de energietoeslag ambtshalve toe te kennen of hen actief te benaderen om de energietoeslag aan te vragen,

is toegestaan op grond van artikel 6, eerste lid, onderdeel c, en vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het doel van het gebruik van de gegevens van de ontvangers van de energietoeslag 2022, van huishoudens die gebruikmaken van minimaregelingen zoals een kortingspas, van huishoudens die voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in aanmerking komen of die een uitkering van de gemeente ontvangen, is verenigbaar met het oorspronkelijke verwerkingsdoel van deze gegevens. Voor de groep ontvangers van de energietoeslag is het doel ook vergelijkbaar, want zowel het nieuwe als het oorspronkelijke doel is een energietoeslag. Ook vergelijkbaar zijn het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld en de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke. Van bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten is geen sprake. De gevolgen van de verwerking zijn begunstigend voor de betrokkenen. Ten slotte is het niet nodig om passende waarborgen te treffen, omdat de gegevens alleen worden gebruikt in de verhouding tussen de gemeente en de betrokken inwoners. Er is daarom geen toestemming nodig van deze inwoners.

3.4 Afhandeling aanvragen

De aanvraag kan gedaan worden via een - bij voorkeur digitaal - aanvraagformulier. Voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn moet de energietoeslag ook op een andere manier zijn aan te vragen, bijvoorbeeld met een papieren aanvraagformulier. Een modelaanvraagformulier (voor zowel een digitale als papieren aanvraag) is opgenomen in [bijlage 5](#) van deze handreiking.

Snelle afhandelingsroute

De gemeente kan voor een efficiënt afhandelingsproces en beoordeling verschillende routes inrichten. Heeft de aanvrager alle vragen ingevuld en bewijsstukken ingediend? En behoort de aanvraag niet tot een van de categorieën hieronder? Dan kan een snelle afhandelingsroute worden ingezet, wellicht vrijwel volledig geautomatiseerd.

Achteraf kan steekproefsgewijs gecontroleerd worden.

Voor de volgende aanvragen geldt een handmatige beoordeling en afhandeling:

- bij aanvragen waarbij gegevens ontbreken of bij twijfel van de juistheid ervan; of
- wanneer de aanvrager aangeeft niet aan de voorwaarden te voldoen, maar toch in aanmerking te willen komen (vraag 4.2. op het modelaanvraagformulier, zie [bijlage 5](#)); of
- wanneer de aanvrager op de peildatum niet aan alle voorwaarden voldoet of tot een van de volgens de beleidsregels van de gemeente uitgesloten groepen behoort, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur is/was (zie [§ 2.4 Maatwerk](#)).

Identificatie

De gemeente moet bij de aanvraag van de energietoeslag 2023 de identiteit van de aanvrager vaststellen. Op grond van artikel 17, vierde lid, van de Participatiewet moet het identificatiebewijs 'ter inzage' worden verstrekt. De gemeente kan dus niet volstaan met identificatie aan de hand van DigiD en het opvragen van de aard, het nummer en de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs, ook niet als daarbij BRP en Suwinet geraadpleegd wordt. Hiervoor is geen wettelijke basis. Het niet 'ter inzage' verstrekken betekent het niet naleven van (financiële wetgeving) zonder (directe) financiële gevolgen. Als achteraf blijkt dat de gemeente helemaal geen activiteiten heeft ontplooid om de identiteit van de aanvrager vast te stellen (dus noch via het identiteitsbewijs, noch via DigiD, BRP en Suwinet), zal er bij de jaarrekening 2023 sprake zijn van een financiële onrechtmatigheid³.

3.5 Inlichtingenplicht

Als sprake is van een aanvraag van een energietoeslag, geldt de inlichtingenplicht: toekennen kan alleen als alle benodigde gegevens en bewijsstukken zijn aangeleverd of al in bezit zijn van de gemeente. Bij twijfel over de juistheid van de aangeleverde gegevens, mag de gemeente nadere informatie vragen. Ook kan de gemeente op grond van artikel 53a, zesde lid, van de Participatiewet na de toekenning een onderzoek naar de juistheid van de gegevens instellen. Blijkt uit dit onderzoek dat de gegevens niet (volledig) juist zijn, dan kan het besluit om de energietoeslag toe te kennen worden herzien of ingetrokken.

Wanneer de aanvrager met opzet niet heeft voldaan aan de inlichtingenplicht, legt de gemeente op grond van artikel 18a van de Participatiewet een bestuurlijke boete op ter hoogte van het benadelingsbedrag. Ook als er (nog) geen sprake is van een benadelingsbedrag, wordt in beginsel een boete opgelegd (artikel 18a lid 3 Pw).

Is de energietoeslag ten onrechte verstrekt of is er een te hoog bedrag verstrekt (bijvoorbeeld meerdere energietoeslagen aan hetzelfde huishouden)? Dan vordert de gemeente de kosten van de bijstand terug op grond van artikel 58 en 59 van de Participatiewet. Dit doet de gemeente zo nodig van alle gezinsleden.

Voor de eenmalige tegemoetkoming energiekosten studenten (zie ook bijlage 2) geldt dat bij onterechte verstrekking hiervan de gemeente (het college) niet bevoegd is om deze terug te vorderen. Deze tegemoetkoming is geen bijstand in de zin van de Participatiewet (art. 78ee lid 4 Pw).

3.6 Verstrekken energietoeslag 2023 na verhuizing

Voor de energietoeslag geldt het woonplaatsbegrip uit artikel 40 van de Participatiewet. Na verhuizing kan iemand in de nieuwe woongemeente een aanvraag voor de energietoeslag 2023 doen. De gemeente waar de aanvrager op de aanvraagdatum woont is de bevoegde gemeente.

Er geldt voor de energietoeslag 2023 een nieuwe beoordeling met een nieuwe peildatum voor de (ambtshalve) vaststelling van het recht. Is op die datum sprake van een andere

³ Zie ook Vraag en antwoord van de commissie BBV: [Uitvoering identificatieplicht bij bijstandsverlening](#).

woongemeente dan voor de energietoeslag 2022? Dan is de nieuwe gemeente dus bevoegd.

Gemeentelijke verschillen in de hoogte van de toeslag

Gemeenten hebben vanwege de kasschuif van een deel van het budget voor de energietoeslag 2023 een bedrag van € 500 naar voren kunnen halen en uit kunnen keren als energietoeslag 2022 (zie ook [§ 1.6](#)). De situatie kan zich voordoen dat iemand die verhuist en in de vertrekgemeente een energietoeslag 2022 van in totaal € 1.800 heeft ontvangen (€ 800 + € 500 + € 500), in de nieuwe woongemeente recht heeft op een energietoeslag 2023 van € 1.300. Dit omdat die nieuwe gemeente er *niet* voor gekozen heeft het bedrag van € 500 als energietoeslag 2022 uit te keren. Deze persoon kan hiermee een totaalbedrag van € 1.800 + € 1.300 = € 3.100 aan energietoelagen 2022 en 2023 ontvangen.

Omgekeerd geldt dat de vertrekgemeente ervoor gekozen kan hebben het bedrag van € 500 *niet* als energietoeslag 2022 uit te keren en de nieuwe woongemeente dit *wel* heeft gedaan, en een energietoeslag 2023 van € 800 uitbetaalt. In dit geval ontvangt deze persoon een totaalbedrag van € 1.300 + € 800 = € 2.100.

De gemeente kan niet weten welk bedrag een nieuwe inwoner mogelijk al heeft ontvangen. De gemeente kan een eigen afweging maken hoe hiermee om te gaan en dit in de beleidsregels vastleggen. Daarbij kan de gemeente:

- in het aanvraagformulier vragen of de aanvrager onlangs in de gemeente is komen wonen en vragen naar het eerder ontvangen totaalbedrag aan energietoeslag 2022; of
- een piepsysteem hanteren, waarbij een nieuwe inwoner uit eigen beweging moet aangeven dat hij in de oude woongemeente een lager (of hoger) totaalbedrag aan energietoeslag 2022 heeft ontvangen dan de inwoners van zijn nieuwe gemeente.

In beide gevallen kan de gemeente het bedrag van de energietoeslag 2023 eventueel afstemmen op het ontvangen totaalbedrag aan energietoeslag 2022, dus verhogen of verlagen. Eventuele meerkosten hierbij moet de gemeente uit eigen middelen dekken.

4 Stappenplan

Om de uitvoering van de energietoeslag 2023 effectief en efficiënt vorm te geven, is het van belang de volgende aspecten in een vroeg stadium mee te nemen en de beleidsvorming en de te bepalen werkwijze:

	Wat?	Doen	Meer informatie
1	Bepaal of de gemeente de landelijke richtlijn voor de energietoeslag 2023 volgt. Bij nee, zie de mogelijkheden voor beleidsvrijheid in hoofdstuk 2.	Artikel 2 van de beleidsregel aanpassen.	Hoofdstuk 2
2	Bepaal de groepen die de energietoeslag ambtshalve krijgen toegekend. Neem als startpunt de ontvangers van de energietoeslag 2022, zowel die ambtshalve als op aanvraag hebben ontvangen. Baseer dit op lijstwerk. Bepaal welke groepen nog meer voor ambtshalve verstrekking in aanmerking kunnen komen.	Artikel 3 van de beleidsregel aanpassen.	Paragraaf 3.1
3	Wanneer de groep ontvangers energietoeslag 2022 en andere doelgroepen in beeld zijn: regel met het IB de uitwisseling van gegevens.	Vraag gegevens op bij IB, SVB en eventueel UWV.	Paragraaf 3.1
4	Informeer de personen die de energietoeslag ambtshalve kunnen ontvangen over de datum waarop.	Stuur een individueel besluit of een algemene brief.	Paragraaf 3.1
5	Bekijk of het proces van aanvraag van de energietoeslag 2022 (digitaal/schriftelijk) aangepast moet worden. Bepaal de aanvraagperiode en welke bewijstukken nodig zijn. Let op art. 17 lid 3 en 4; Identificatie.	Pas het model-aanvraagformulier aan.	Paragraaf 3.4
6	Bepaal of de communicatiestrategie energietoeslag 2022 moet worden aangepast. Het gaat zowel om bekendmaking van de (t.o.v. de energietoeslag 2022 gewijzigde) voorwaarden als om de wijze waarop kan worden aangevraagd.	Betrek hierbij de afdeling communicatie en pas zo nodig het bestaande communicatieplan aan.	
7	Bepaal of het proces en de beoordeling van de aanvraag van de energietoeslag 2022 moet worden aangepast: direct betalen en achteraf – steekproefsgewijs – controleren? Welke groepen vooraf toetsen? Alle aanvragen toetsen?	Pas het aanvraagproces zo nodig aan.	
8	Bepaal of de afhandelsprocedure moet worden aangepast. De afhandeling van aanvragen en later van bezwaren (op afwijzing) kan een piekbelasting van de organisatie geven.	Pas het afhandelsproces zo nodig aan.	Paragraaf 3.4

9	Bepaal of en hoe de ICT moet worden aangepast. Denk hierbij aan een digitaal aanvraagformulier en een digitale afhandeling van aanvragen	Laat de ICT aanpassen.	Paragraaf 3.4
10	Bepaal de personeelsformatie. Zijn er voldoende mensen voor de beoordeling van de aanvragen, toekenningen, betalingen, bezwaren en eventuele terugvordering van onterecht betaalde energietoeslagen?	Bereken de benodigde formatie en vul de plaatsen in.	
11	Overweeg of en in welke mate maatwerk geleverd wordt in situaties dat de energietoeslag niet in verhouding staat tot de hoge energiekosten en de inwoner niet in staat is om die kosten op te vangen.	Formuleer zo nodig uitgangspunten voor individuele bijzondere bijstand of afstemming uitkering.	Paragraaf 2.4
12	Overweeg om bij afwijzingen een toets op hardheid uit te voeren (zie art. 5 model-beleidsregels).	Formuleer zo nodig beleidsuitgangspunten.	Paragraaf 2.4

Bijlage 1: Landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 lage inkomens

Het ministerie van SZW hecht eraan dat de eenmalige energietoeslag door gemeenten zoveel mogelijk uniform wordt uitgevoerd, ook gezien de landelijke aard van de huidige energieproblematiek. Om deze uniformiteit te bevorderen heeft het ministerie van SZW in afstemming met de VNG onderhavige richtlijn opgesteld ten aanzien van de doelgroep en het uit te keren bedrag.

Bevoegdheden

Met het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens krijgen de colleges van B&W de volgende twee bevoegdheden op grond van de Participatiewet:

1. de bevoegdheid om tot en met 31 augustus 2024 een eenmalige energietoeslag 2023 toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen, gebruikmakend van het instrument van de categoriale bijzondere bijstand, dus zonder dat het college hoeft vast te stellen dat de ontvanger de kosten daadwerkelijk heeft gemaakt;
2. de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve, dus zonder aanvraag, te verstrekken aan de huishoudens binnen de doelgroep, waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

Deze bevoegdheden gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de wetswijziging.

Financiering en verantwoording

Het kabinet stelt voor de energietoeslag 2023 € 1.400 miljoen beschikbaar. Hiervan is € 500 miljoen al bij de decembercirculaire 2022 toegekend aan gemeenten. De overige € 900 miljoen zal verdeeld worden nadat het wetsvoorstel voor de energietoeslag 2023 is goedgekeurd door de Tweede en Eerste Kamer. De middelen zullen via een decentralisatie-uitkering worden verdeeld. Net als bij een verdeling via de algemene uitkering behouden gemeenten hiermee hun beleidsvrijheid. De financiering via het gemeentefonds betekent dat de gemeente voor de energietoeslag geen aparte financiële verantwoording aan het Rijk hoeft af te leggen. Het college verantwoordt zich wel over de uitvoering aan de gemeenteraad.

Voor de verdeelsystematiek wordt gebruik gemaakt van de CBS-statistiek 'Huishoudens met langdurig laag inkomen < 120% sociaal minimum'. Er wordt gewerkt met een driejaarsgemiddelde (2019-2021).

Vangnetconstructie

Met de aangepaste verdeelsystematiek voor het jaar 2023, zal het budget voor de energietoeslag 2023 passender worden verdeeld over gemeenten. Desondanks kan op gemeenteniveau verschil ontstaan tussen de gebruikte verdeelstatistiek en het werkelijke bereik. Om een oplossing te bieden voor te grote afwijkingen (ten nadele van gemeenten), is vanuit het budget voor de energietoeslag 2023 € 32,5 miljoen gereserveerd. Hiermee kunnen gemeenten die een hoger bereik realiseren dan waarvoor zij budget hebben ontvangen gecompenseerd worden. In deze vangnetconstructie wordt uitgegaan van een bereik van het aantal huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.

Verdeelherstelactie 2022

De verdeling van de middelen voor de energietoeslag 2022 sloot niet geheel aan bij de kosten van gemeenten. Daarom wordt er een verdeelherstelactie uitgevoerd. Gemeenten die in 2022 minder budget hebben ontvangen dan zij nodig hadden om 90% van de verwachte doelgroep te bereiken, ontvangen compensatie. In de berekening van de hoogte van de compensatie is rekening gehouden met 8% uitvoeringskosten. Het gaat om 119 gemeenten die als gevolg van deze verdeelherstelactie compensatie ontvangen. Het budget dat zij voor de energietoeslag 2022 hebben ontvangen, wordt opgehoogd tot een budget waarmee zij 90% bereik hadden kunnen realiseren. In totaal is zo'n € 15,5 miljoen nodig voor deze verdeelherstelactie. Dit wordt vanuit het budget voor de energietoeslag 2023 gefinancierd en meegenomen in de decentralisatie-uitkering.

Invulling van bevoegdheden

Bij de invulling van de bevoegdheden kunnen gemeenten een aantal keuzes maken. Hierbij kunnen onderstaande stappen worden doorlopen. Richtinggevend worden in onderstaand schema voorstellen gedaan voor de te maken keuzes.

Bevoegdheid van het college	Richtlijn	Toelichting
Het college bepaalt of gebruik wordt gemaakt van de wettelijke bevoegdheid om ook in 2023 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen.	Gebruikmaken van de wettelijke bevoegdheid.	Toekenning van een eenmalige energietoeslag via de categoriale bijzondere bijstand reduceert het beroep op de individuele bijzondere bijstand. De uitvoering van de categoriale bijzondere bijstand is eenvoudiger en minder arbeidsintensief dan de uitvoering van de individuele bijzondere bijstand.
Het college bepaalt de doelgroep van de eenmalige toeslag, hetgeen betekent dat het college bepaalt wat onder een 'laag inkomen' moet worden verstaan.	Vaststelling van de doelgroep, waarbij een 'laag inkomen' wordt gedefinieerd als een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.	Aansluiting bij de lokale inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid, bijvoorbeeld 120% van het sociaal minimum, bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.
Het college bepaalt bij de formulering van de doelgroep of er, naast de bij wet uitgesloten groepen, groepen niet in aanmerking komen voor de eenmalige energietoeslag 2023.	De eenmalige energietoeslag is bedoeld voor zelfstandige huishoudens.	De energietoeslag 2023 is op grond van artikel 35, vijfde lid van de Participatiewet niet van toepassing op: -18-, 19- 20 jarigen: voor hen geldt de onderhoudsplicht van de ouders; -studenten: uitwonende studenten kunnen recht hebben op een eenmalige tegemoetkoming in de energiekosten. Deze wordt verstrekt door DUO; -dak en thuislozen; zij hebben geen energierekening.
Het college bepaalt bij de formulering van de doelgroep of personen in een inrichting niet in aanmerking komen voor de eenmalige energietoeslag 2023.	Uitsluiten van personen in een inrichting, als die inrichting voorziet in de energiekosten.	Wanneer een persoon in een inrichting zelf voorziet in de energiekosten, kan er wel recht bestaan op de energietoeslag.
Het college bepaalt welk inkomen in aanmerking wordt genomen	Aansluiten bij het inkomensbegrip dat lokaal wordt gehanteerd in het kader van de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid.	Aansluiting bij het lokale inkomensbegrip bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.

Het college bepaalt de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen	Ook voor de inkomensperiode aansluiten bij het inkomensbegrip dat lokaal wordt gehanteerd in het kader van de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid.	Aansluiting bij het lokale inkomensbegrip bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.
Het college bepaalt óf vermogen in aanmerking wordt genomen	Géén vermogen in aanmerking nemen. De draagkracht wordt dus beperkt tot het inkomen.	Een vermogenstoets is complex en arbeidsintensief. Het buiten beschouwing laten van vermogen draagt bij aan de eenvoud van de regeling en vergroot het deel van doelgroep aan wie de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend, namelijk ook aan huishoudens met een uitkering op grond van de IOAW, de IOAW en het Bbz 2004. Ook voor de aanvrager is een opgave van het vermogen complex. Zonder vermogenstoets kunnen de gemeentelijke uitvoeringskosten van een aanvraag substantieel worden beperkt.
Indien vermogen in aanmerking wordt genomen, bepaalt het college de peildatum en welk vermogen in aanmerking wordt genomen.	Géén vermogen in aanmerking nemen.	Idem.
Het college bepaalt de hoogte van het bedrag van de toe te kennen eenmalige energietoeslag, eventueel gedifferentieerd naar leefsituatie	Het richtbedrag voor de eenmalige energietoeslag is € 1.300 of € 800 per huishouden.	Het achterwege laten van een onderscheid naar leefsituatie (alleenstaanden versus gehuwden) draagt bij aan de eenvoud van de regeling. Ook kunnen hierdoor de uitvoeringskosten voor de gemeente worden beperkt.
Het college bepaalt aan welk deel van de doelgroep de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.	Zoveel mogelijk gebruikmaken van de bevoegdheid om ambtshalve toe te kennen. In ieder geval ambtshalve toekenning aan personen met een uitkering op grond van de Participatiewet (tot AOW-gerechtigde leeftijd), IOAW, IOAZ en Bbz 2004.	Bij ambtshalve toekenning kan de gemeente een relatief groot deel van de doelgroep snel bedienen zonder dat de ontvanger hier iets voor hoeft te doen. Ook kunnen op deze wijze de uitvoeringskosten voor de gemeente worden beperkt.

<p>Het college bepaalt de datum tot wanneer de eenmalige energietoeslag 2023 kan worden aangevraagd.</p>	<p>De aanvraagtermijn van de eenmalige energietoeslag 2023 tijdig sluiten en rekening houden met een afhandelingstermijn.</p>	<p>De energietoeslag voor 2023 moet uiterlijk 31 augustus 2024 zijn uitgekeerd. De gemeente moet hier bij de aanvraagtermijn rekening houden en zorgen dat de toeslag uiterlijk in augustus 2024 kan worden uitbetaald.</p>
--	---	---

Toekenning op aanvraag

De eenmalige energietoeslag is niet alleen bedoeld voor huishoudens met een uitkering. Ook huishoudens die beschikken over een ander inkomen, bijvoorbeeld inkomen uit arbeid, alimentatie, pensioen of een socialezekerheidsuitkering, kunnen een beroep doen op de eenmalige energietoeslag, voor zover het totale inkomen van het huishouden zich bevindt onder het niveau van de door het college vast te stellen inkomensgrens. Huishoudens aan wie het niet mogelijk is de eenmalige energietoeslag ambtshalve toe te kennen, waaronder in loondienst werkenden met een laag inkomen, IOW- gerechtigden, AOW-gerechtigden zonder aanvullend pensioen en zelfstandigen met een laag inkomen, kunnen via een aanvraag in aanmerking komen voor de tegemoetkoming.

Bijlage 2: Studenten en de eenmalige tegemoetkoming energiekosten

Studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering hebben geen recht op de energietoeslag 2023. Uitwonende studenten met een basisbeurs én een aanvullende beurs en studenten in de leenfase die in de laatste maand voor aanvang van de leenfase een aanvullende beurs ontvingen, kunnen een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten ontvangen in het studiejaar 2023-2024. Dit is een bedrag van € 400, heeft de vorm van een gift en is niet vatbaar voor beslag. De tegemoetkoming is geregeld in artikel 78ee van de Participatiewet en sluit aan bij de uitgangspunten en systematiek van de studiefinanciering. De tegemoetkoming wordt uitgekeerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Naar verwachting kan DUO begin 2024 starten met het uitbetalen van de eenmalige tegemoetkoming aan studenten.

De tegemoetkoming voor hoge energiekosten studenten is geregeld in artikel 78ee van de Participatiewet:

Artikel 78ee. Tegemoetkoming voor energiekosten studenten

1 In dit artikel wordt verstaan onder:

- aanvullende beurs: aanvullende beurs als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet studiefinanciering 2000;
- basisbeurs uitwonend: basisbeurs voor een uitwonende student als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, van de Wet studiefinanciering 2000;
- leenfase: fase als bedoeld in artikel 4.7, derde lid, artikel 4.18, tweede lid, of artikel 5.2, vierde lid van de Wet studiefinanciering 2000, waarin een student studiefinanciering kan ontvangen in de vorm van een lening;
- lening: studiefinanciering in de vorm van een lening als bedoeld in artikel 4.7, derde lid, artikel 4.18, tweede lid, of artikel 5.2, vierde lid van de Wet studiefinanciering 2000;
- student: student als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet studiefinanciering 2000;
- uitwonende student: uitwonende student als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet studiefinanciering 2000.

2 Onze Minister kan ambtshalve een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten verlenen ter hoogte van een bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag aan een student die uiterlijk op 31 juli 2024 een basisbeurs uitwonend en een aanvullende beurs voor de maand oktober 2023 heeft aangevraagd en aan wie deze zijn toegekend.

3 Onze Minister kan ambtshalve een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten verlenen ter hoogte van een bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag aan een student die:

- a** zich op 1 oktober 2023 in de leenfase bevindt;
- b** in de laatste maand voor aanvang van de leenfase een aanvullende beurs ontving; en
- c** uiterlijk op 31 juli 2024 voor de maand oktober 2023 een lening heeft aangevraagd en aan wie deze is toegekend.

4 Een besluit tot toekenning van de tegemoetkoming kan niet ten nadele van een student worden herzien.

- 5 De tegemoetkoming is geen bijstand in de zin van deze wet of studiefinanciering in de zin van artikel 3.1 van de Wet studiefinanciering 2000.
- 6 Op de tegemoetkoming is artikel 46, tweede lid, van overeenkomstige toepassing en zijn de artikelen 76 tot en met 78 niet van toepassing.
- 7 Voor de uitvoering van dit artikel kan Onze Minister van de persoonsgegevens van de student die Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beschikbaar heeft ter uitvoering van de Wet studiefinanciering 2000, in ieder geval de volgende persoonsgegevens verwerken, met uitzondering van bijzondere categorieën van persoonsgegevens:
 - a contactgegevens;
 - b identificerende gegevens waaronder het burgerservicenummer of het onderwijsnummer, bedoeld in artikel 1.7 van de Wet studiefinanciering 2000;
 - c bankrekeningnummer;
 - d het gegeven of aan een student een aanvullende beurs is toegekend;
 - e het gegeven of aan een student een basisbeurs uitwonend is toegekend;
 - f het gegeven of een student een lening heeft aangevraagd voor de maand oktober 2023, en of die student in de laatste maand voor aanvang van de leenfase een aanvullende beurs ontving.
- 8 Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de goede uitvoering van dit artikel.
- 9 Hoofdstuk 7b vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, met dien verstande dat het van toepassing blijft op geschillen die op dat tijdstip in bezwaar, beroep of hoger beroep aanhangig zijn met betrekking tot besluiten van Onze Minister die op grond van dit artikel zijn genomen.

Uitwonende studenten met een aanvullende beurs

Uitgangspunt van het studiefinancieringsstelsel is een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid, de student zelf en diens ouders. Ook de gestegen energiekosten moeten vanuit deze drie inkomstenbronnen gezamenlijk worden bekostigd. Van studenten wordt verwacht dat zij een deel van de extra kosten zelf opvangen door (meer) te gaan werken, te lenen of een combinatie daarvan. Ook van ouders wordt verwacht dat zij een bijdrage leveren. De tegemoetkoming richt zich daarom op studenten die een aanvullende beurs ontvangen, omdat deze beurs alleen wordt verstrekt aan studenten van wie de ouders niet (volledig) in staat zijn de ouderlijke bijdrage te leveren. Hiermee wordt het inkomen van de ouders (dat ten grondslag ligt aan de veronderstelde mogelijkheid van een ouderlijke bijdrage) gehanteerd als criterium, en niet het eigen inkomen van de student. Ook is de tegemoetkoming uitsluitend op uitwonende studenten gericht, omdat thuiswonende studenten in de regel niet zelf de energiekosten betalen.

Studenten in de leenfase

Met dit wetsvoorstel wordt ook een eenmalige tegemoetkoming energiekosten geregeld voor studenten in de leenfase. Dat wil zeggen studenten die langer over hun studie doen dan de voorgeschreven opleidingsduur en daarom geen basisbeurs en aanvullende beurs meer hebben, van wie de ouders een laag inkomen hadden en die nog wel gebruik kunnen maken van een lening. De toekenning van de lening gebeurt op basis van de laatst beschikbare gegevens over het inkomen van de ouders.

Aan studenten binnen deze groep die in de maand voorafgaand aan de leenfase recht hadden op een aanvullende beurs, wordt een eenmalige tegemoetkoming energiekosten van € 400 uitgekeerd door DUO. Hierbij kan geen onderscheid worden gemaakt tussen uitwonende- en thuiswonende studenten. Deze gegevens zijn niet voorhanden, omdat die voor de toekenning van de lening namelijk niet nodig zijn.

Peildatum en toekenning tegemoetkoming

DUO kan de tegemoetkoming ambtshalve toekennen op basis van beschikbare data, waardoor de tegemoetkoming automatisch kan worden uitgekeerd aan studenten die tot de doelgroep behoren. Een aanvraagprocedure zal er daarom niet komen.

De peildatum voor de bepaling van het recht op de tegemoetkoming energiekosten voor studenten is 1 oktober 2023. Deze datum ligt kort na het begin van het studiejaar 2023-2024. DUO zal de tegemoetkoming tot het einde van het studiejaar 2023-2024 toekennen en uitkeren.

Het recht op de tegemoetkoming en de ambtshalve toekenning geldt ook voor studenten die in het studiejaar 2023-2024 tot en met 31 juli 2024 met terugwerkende kracht een basisbeurs en een aanvullende beurs voor uitwonenden hebben aangevraagd en ontvangen, mits zij daarop recht hebben op de peildatum 1 oktober 2023.

Studenten die later in het studiejaar hun basisbeurs en aanvullende beurs stopzetten en/of stoppen met hun studie, maar op peildatum 1 oktober 2023 voldeden aan de criteria, behouden hun recht op de tegemoetkoming.

Bijlage 3: Modelbeleidsregels eenmalige energietoeslag 2023

(In deze modelbeleidsregels wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 gevolgd.)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente <naam gemeente>

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 van de Participatiewet;

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag 2023;
- het daarom wenselijk is voor dit doel aanvullende beleidsregels vast te stellen op de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>.

besluit vast te stellen de beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2023 gemeente <naam gemeente>.

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. *wet*: Participatiewet;
- b. *college*: college van burgemeester en wethouders van de <naam gemeente>;
- c. *inkomen*: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel <artikelNr. inkomensbegrip> van de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>;
- d. *peildatum*: < aanvraagdatum/vaste datum/eerste dag van de maand <van/voorafgaand aan de> aanvraagdatum> <of de datum waarop ambtshalve het recht wordt vastgesteld>;
- e. *referteperiode*: <de volledige kalendermaand <voorafgaand aan/vanaf> de peildatum/periode voorafgaand aan de peildatum> bedoeld in artikel <artikelNr. referteperiode> van de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>.

Artikel 2: Doelgroep eenmalige energietoeslag 2023

1. De eenmalige energietoeslag 2023 van € <800/1300> is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.
3. Een huishouden (alleenstaande of gezin) heeft een laag inkomen als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan <120> % van de toepasselijke bijstandsnorm. <Bij wisselende inkomsten wordt voor de bepaling van het inkomen uitgegaan van het gemiddelde inkomen over de referteperiode en de <aantal> daaraan voorafgaande kalendermaanden.>
4. Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum:
 - a. in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet, mits de inrichting voorziet in de energiekosten en deze energiekosten niet

- in rekening brengt bij de bewoners;
- b. <variabel>

Artikel 3: Ambtshalve toekenning

1. Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2, en:
 - a. aan wie in 2022 of 2023 een energietoeslag 2022 is verstrekt; of
 - b. die een uitkering van de gemeente ontvangen; of
 - c. die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de wet; of
 - d. een uitkering ontvangen op grond van de IOAW en IOAZ; of
 - e. in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen; <of>
 - f. <variabel>ontvangen de eenmalige energietoeslag 2023 ambtshalve uiterlijk op <datum>.
2. <Tot de groep genoemd in het eerste lid onderdeel a worden niet gerekend studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000.>

Artikel 4: Aanvraag

1. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2023 kunnen vanaf <datum> een aanvraag indienen met gebruikmaking van het aanvraagformulier.
2. De aanvraag voor de toeslag wordt digitaal ingediend via <variabel>. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
3. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag kan worden ingediend tot en met <datum> 2024.

Artikel 5: Hardheidsclausule

1. Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 6. Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking met ingang van <datum inwerkingtreding>.
2. Deze beleidsregels vervallen op <vervaldatum>.

Artikel 7. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als:

Beleidsregels Eenmalige energietoeslag gemeente 2023 <naam gemeente>.

Aldus vastgesteld op <datum>

Het college van burgemeester en wethouders,

Toelichting

De beleidsregel eenmalige energietoeslag 2023 staat niet op zich zelf, maar is gebaseerd op artikel 35 van de Participatiewet. Dit betekent dat wie niet aan de voorwaarden van de wet

voldoet, bijvoorbeeld omdat die persoon op de peildatum geen rechthebbende is of omdat een uitsluitingsgrond geldt, geen aanspraak kan maken op de energietoeslag. Soms kan dat een hardheid inhouden. Daar voorziet artikel 5 in.

In artikel 2 wordt de doelgroep nader omschreven. Met vermogen wordt geen rekening gehouden. Voor het begrip 'inkomen' en 'referteperiode' is aansluiting gezocht bij het beleid dat daarvoor al in de gemeente geldt in de eigen beleidsregels bijzondere bijstand. Daar voorziet artikel 1 in.

Een ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de persoon op de peildatum recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die in aanmerking kwamen voor een energietoeslag 2022 en volgens de toets op inkomen door het Inlichtingbureau ook voor de energietoeslag 2023 in aanmerking komen, die algemene bijstand ontvangen of een uitkering IOAW of IOAZ. Daar kan de gemeente andere groepen aan toe voegen, bijvoorbeeld personen die periodiek bijzondere bijstand ontvangen of een bijdrage op grond van gemeentelijke minimaregeling. Of dat mogelijk is zal afhangen van de vraag of de aanwezige gegevens voldoende zijn om vast te stellen dat zij op voorhand ook zullen voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2 en andere voorwaarden uit de Participatiewet.

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie artikel 5) en hier zo nodig ook beleidsuitgangspunten voor te formuleren. De hardheidsclausule artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in.

Bijlage 4: Modelbrieven en -beschikkingen eenmalige energietoeslag 2023

Inhoud

Beschikking 1: Ambtshalve toekenning energietoeslag 2023 individueel _____	38
Bijlage: Informatie over de energietoeslag 2023 _____	40
Brief 2: Mededeling toekenning energietoeslag 2023 per doelgroep _____	43
Brief 3: Oproep aanvragen energietoeslag voor doelgroepen bekend bij de gemeente	45
Brief 4: Ontvangstbevestiging aanvraag energietoeslag _____	47
Brief 5: Hersteltermijn bij aanvraag energietoeslag: verzoek om aanvullende gegevens	48
Beschikking 6: Buiten behandeling laten aanvraag energietoeslag _____	49
Beschikking 7: Toekenning energietoeslag na aanvraag _____	50
Beschikking 8: Afwijzing aanvraag energietoeslag _____	51
Brief 9: Mededeling geen recht op energietoeslag 2023 _____	52
Clausules energietoeslag _____	54
Clausuleserie EET _____	54
Ondertekening document Clausuleserie OD _____	56

*Deze modelbrieven en -beschikkingen energietoeslag 2023 komen grotendeels overeen met die voor de energietoeslag 2022. Wijzigingen en aanvullingen zijn **geel gemarkeerd**.*

In deze modelbrieven en -beschikkingen wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 gevolgd.

Let op! De verwijzingen naar de artikelen Participatiewet betreffen het in verband met de energietoeslag gewijzigde artikel 35 Pw.

Beschikking 1: Ambtshalve toekenning energietoeslag 2023 individueel

(tekst voor in digitale of papieren brief)

Onderwerp: U ontvangt een energietoeslag 2023

Beste <@naam/namen@>,

U ontvangt binnenkort van ons de energietoeslag 2023. Dit is in <@naam_gemeente@> een bedrag van € <@800/1300/bedrag@> netto.

Waarom krijgt u de energietoeslag?

De kosten voor energie zijn nog steeds hoog. Het kan voor u daarom moeilijk zijn om uw energierekening te betalen. <@U heeft eerder de energietoeslag 2022 ontvangen.@> Volgens de gegevens die wij van u hebben voldoet u <@ook@> aan de voorwaarden voor de energietoeslag 2023.

De voorwaarden leest u in de bijlage bij deze brief.

Wanneer krijgt u de energietoeslag?

We zullen het bedrag van € <@800/1300/bedrag@> <@op_datum/binnen_2_weken/samen_met_uw_eerstvolgende_uitkering/variabel@> aan u overmaken. <@Dit bedrag is voor u samen.@>

Wilt u geen energietoeslag of heeft u er geen recht op?

In de bijlage leest u de voorwaarden voor de energietoeslag. Lees deze goed! Ziet u dat u niet aan de voorwaarden voldoet en dus geen recht heeft op de energietoeslag 2023? Of wilt u de energietoeslag niet ontvangen? Geef dit dan vóór <@datum@> door aan <@de_gemeente/uw_contactpersoon/variabel@>. <@toelichting_hoe_melden@>. We zullen de energietoeslag dan niet aan u uitbetalen. Ontvangt u een energietoeslag, maar heeft u er geen recht op? Dan moet u deze terugbetalen. We kunnen uw gegevens achteraf controleren.

Vragen?

Heeft u een vraag over de energietoeslag 2023? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Bent u het niet eens met dit besluit?

<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Juridisch kader

- Participatiewet: met name artikel 17, artikel 31 lid 2 onder o, artikel 35 lid 4, 5 en 6, en artikel 53a lid 6.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>

- Algemene wet bestuursrecht met name artikel 6:5

Bijlage

- Informatie over de energietoeslag 2023

Bijlage: Informatie over de energietoeslag 2023

(Deze bijlage kan bij brief 1, 2 en 3 gebruikt worden.)

Wat is de energietoeslag 2023?

Dit is een eenmalig bedrag van € <@800/1300/bedrag@> netto per huishouden. Van veel producten en diensten zijn de prijzen de afgelopen jaren flink gestegen. Zoals van eten, het openbaar vervoer en van energie. Met een laag inkomen kan het moeilijk zijn om de energierekening iedere maand te betalen. Om hierbij te helpen is er de energietoeslag. In 2023 is er ook een energieprijzplafond ingesteld. Dit is een maximumtarief voor de kosten van energie. Deze en andere energiemaatregelen, en de energietoeslag zorgen er samen voor dat veel mensen de energierekening kunnen blijven betalen.

Wat zijn de voorwaarden?

U heeft recht op de energietoeslag 2023 van de gemeente <@naam_gemeente@> als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 21 jaar of ouder bent;
- in de gemeente <@naam_gemeente@> woont; en
- een geldig Nederlands identiteitsbewijs of een geldige verblijfsvergunning heeft; en
- een laag inkomen heeft. Dit is een inkomen dat niet hoger is dan het voor uw situatie geldende bedrag per <@maand/jaar@> i.

i Inkomensgrenzen per <@maand/jaar@> <@inclusief/exclusief_vakantietoeslag@>, <@120/xxx@> % van de bijstandsnorm:

Gezinsamenstelling	21 jaar tot AOW-leeftijd	Vanaf AOW-leeftijd
Alleenstaand	€	€
Samenwonend/getrouwd	€	€

U heeft **geen** recht op de energietoeslag 2023 als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 18, 19 of 20 jaar oud bent;
- student bent en studiefinanciering (Wet studiefinanciering 2000) ontvangt. Of geen studiefinanciering (meer) ontvangt, maar hier wel voor in aanmerking komt;
- <@in een instelling woont (zorg- of verpleeginstelling of instelling voor beschermd of begeleid wonen), de instelling de energiekosten betaalt en niet bij u in rekening brengt@>;
- alleen op een briefadres staat ingeschreven in de gemeente en geen eigen woonadres heeft.

Hoe komen we aan uw gegevens?

We hebben uw gegevens omdat u <@eerder de energietoeslag 2022 heeft ontvangen/een uitkering ontvangt van de gemeente <@naam_gemeente/variabel@>. We mogen deze gegevens ook gebruiken voor de energietoeslag 2023. Zo hebben we gezien dat u hier <@waarschijnlijk@> recht op heeft.

Waarvoor is de energietoeslag bedoeld?

De energietoeslag is bedoeld voor de hoge energierekening. Het is niet verplicht om de toeslag hieraan te besteden. Maar het is wel verstandig als u dit geld reserveert voor bijvoorbeeld de jaarafrekening van uw energieleverancier.

Heeft u geen hoge energierekening? En ook geen hoge jaarafrekening? Dan kunt u het geld ergens anders aan besteden of opzij zetten.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?

Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, en ook niet voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Worden uw gegevens gecontroleerd?

Ja, de gemeente kan zowel bij een aanvraag als achteraf uw gegevens controleren. De gemeente mag bij andere instanties en personen informatie over u (en uw partner) opvragen die nodig is voor de regeling. Zo kan de gemeente controleren of u recht heeft op de energietoeslag.

Wat kan er gebeuren als uw gegevens niet kloppen?

Blijkt uit controle achteraf dat u geen recht had op de energietoeslag? Dan moet u die terugbetalen. <@Geef het daarom snel aan ons door als u van ons een energietoeslag gaat krijgen of al heeft gekregen, maar daar geen recht op heeft!@>
Heeft u ons met opzet verkeerde informatie gegeven? Of heeft u de juiste gegevens niet, of niet op tijd doorgegeven? Dan kunt u een boete krijgen. Dit willen we voorkomen. Zorg dus dat u alle informatie volledig, juist en op tijd doorgeeft.

Kunt u nog een energietoeslag krijgen?

Nee, u heeft <@samen@> recht op één keer de energietoeslag 2023.
Heeft u extra hoge energiekosten, bijvoorbeeld vanwege een ziekte? Geef dit dan aan ons door. Misschien heeft u recht op individuele bijzondere bijstand.
<@toelichting_hoe_melden@>

Hulp bij geldzaken nodig?

Heeft u moeite om uw rekeningen te betalen? Of heeft u schulden? We kunnen u hierbij helpen! Neem contact met ons op via <@telefoonnummer/e-mailadres@>. Of kijk op <@url_website@> welke hulp of begeleiding u kunt krijgen.

Bent u student?

Bent u student en ontvangt u een basisbeurs en een aanvullende beurs voor uitwonenden? Of heeft u geen recht meer op een studiebeurs, maar heeft wel u een studielening van DUO? Dan kunt u recht hebben op de eenmalige tegemoetkoming energiekosten voor studenten. Deze wordt door DUO uitgekeerd. Kijk op de website van DUO voor meer informatie hierover.

(alleen gebruiken als de gemeente al individuele bijzondere bijstand heeft verstrekt voor hoge energiekosten, vooruitlopend op de energietoeslag en de gemeente de energietoeslag daarop wil afstemmen)

<@Al bijzondere bijstand voor energiekosten ontvangen?
Heeft u onlangs al (individuele) bijzondere bijstand voor de hoge energiekosten ontvangen?
<@Of ontvangt u die op dit moment nog elke maand?@> Dan krijgt u
<@geen/een_lagere@> energietoeslag. Het bedrag van de energietoeslag <@zat/zit@> al
<@gedeeltelijk@> bij het bedrag van de bijzondere bijstand voor energiekosten in.@>

(alleen gebruiken als de bijlage bij brief 2 wordt meegestuurd)

<@Hoe vraagt u de energietoeslag aan?

Heeft u op <@datum_uiteerste_betaalbaarstelling_plus_1@> geen energietoeslag 2023 ontvangen? Voldoet u wel aan alle voorwaarden? Vraag de toeslag dan zelf aan. Vul hiervoor het aanvraagformulier in. Dit kan:

- online via <@burgerportaal/url_website_digitaal_aanvraagformulier@>. Hierbij heeft u uw DigiD nodig;

- *(bij digitale brief met pdf-formulier)* door bijgaand aanvraagformulier te printen, in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen of in te leveren.@>

Brief 2: Mededeling toekenning energietoeslag 2023 per doelgroep

(Tekst voor in digitale of papieren brief, alternatief voor beschikking 1: Mededeling aan inwoners die eerder de energietoeslag 2022 ontvingen, een uitkering van de gemeente ontvangen of andere groepen waarvan de gemeente alle benodigde gegevens heeft en vrijwel zeker weet dat de energietoeslag kan worden uitgekeerd. De feitelijke – ambtshalve - toekenning is de uitbetaling zelf, waarbij de uitkeringspecificatie of de betalingsomschrijving op het bankafschrift de beschikking is. Hierin moet dan ook (een verwijzing naar de website met informatie over) de mogelijkheid tot bezwaar zijn opgenomen.)

Onderwerp: De energietoeslag 2023

Beste inwoner van <@naam_gemeente@>,

Ook voor 2023 is er een energietoeslag. Dit is in <@naam_gemeente@> een bedrag van € <@800/1300/bedrag@> netto per huishouden. De gemeente geeft dit bedrag aan inwoners met een laag inkomen.

U ontvangt deze brief omdat u mogelijk aan de voorwaarden voor de energietoeslag 2023 voldoet <@U heeft ook de energietoeslag 2022 ontvangen.@>.

Wat zijn de voorwaarden voor de energietoeslag 2023?

U heeft recht op de energietoeslag als u een laag inkomen heeft. Wat dat precies is en wat de overige voorwaarden voor de energietoeslag zijn, leest u in de bijlage bij deze brief.

Wanneer betalen we de energietoeslag?

Als u volgens onze gegevens aan de voorwaarden voldoet, zullen we de energietoeslag van € <@800/1300/bedrag@> vóór <@datum_uiteerste_betaalbaarstelling_plus_1@> overmaken. Als u recht heeft op de energietoeslag ontvangt u deze dus vóór <@datum_uiteerste_betaalbaarstelling_plus_1@> op uw bankrekening.

Krijgt u nog een aparte brief over de toekenning?

Nee, u krijgt geen aparte brief over de toekenning van de energietoeslag 2023. U ziet op <@de_uitkeringspecificatie_van_datum/uw_rekeningoverzicht@> de vermelding: <@energietoeslag_2023/variabel@>. Dat is het besluit dat we u de energietoeslag 2023 toekennen en uitbetalen.

Geen energietoeslag ontvangen?

Heeft u op <@datum_uiteerste_betaalbaarstelling_plus_1@> geen energietoeslag ontvangen? Voldoet u wel aan alle voorwaarden? Vraag de toeslag dan zelf aan. In de bijlage leest u hoe u dit kunt doen. Aanvragen kan tot en met <@uiteerste_aanvraagdatum@> <@2023/2024@>.

Wilt u geen energietoeslag of heeft u er geen recht op?

In de bijlage leest u de voorwaarden voor de energietoeslag. Lees deze goed! Ziet u dat u niet aan de voorwaarden voldoet en dus geen recht heeft op de energietoeslag 2023? Of wilt u de energietoeslag niet ontvangen? Geef dit dan vóór <@datum@> door aan <@de_gemeente/uw_contactpersoon/variabel@>. <@toelichting_hoe_melden@>. We zullen de energietoeslag dan niet aan u uitbetalen. Ontvangt u een energietoeslag, maar heeft u er geen recht op? Dan moet u deze terugbetalen. We kunnen uw gegevens achteraf controleren.

Vragen?

Heeft u een vraag over de energietoeslag 2023? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Bijlage

- Informatie over de energietoeslag 2023

Brief 3: Oproep aanvragen energietoeslag voor doelgroepen bekend bij de gemeente

(tekst voor in digitale of papieren brief)

Onderwerp: Vraag de energietoeslag 2023 aan!

Beste inwoner van <@naam_gemeente@>,

Ook voor 2023 is er een energietoeslag. Dit is in <@naam_gemeente@> een bedrag van € <@800/1300/bedrag@> netto per huishouden. De gemeente geeft dit bedrag aan inwoners met een laag inkomen.

U ontvangt deze brief omdat u mogelijk aan de voorwaarden voor de energietoeslag 2023 voldoet <@U heeft ook een energietoeslag 2022 ontvangen.@>.

Wat zijn de voorwaarden?

U heeft recht op de energietoeslag 2023 als u een laag inkomen heeft. Wat dat precies is en wat de overige voorwaarden zijn, leest u in de bijlage bij deze brief.

Voldoet u aan alle voorwaarden? Vraag de energietoeslag dan snel aan!

Hoe vraagt u de energietoeslag 2023 aan?

Vul hiervoor het aanvraagformulier in. Dit kan:

- online via <@burgerportaal/url_website_digitaal_aanvraagformulier@>. Hierbij heeft u uw DigiD nodig;
- *(bij digitale brief met pdf-formulier)* door bijgaand aanvraagformulier te printen, in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen of in te leveren.
- *(bij brief per post)* door bijgaand aanvraagformulier in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen.

Voor wanneer?

Uw aanvraag moet vóór <@uiterste_inleverdatum@> bij ons binnen zijn. U ontvangt dan binnen <@aantal_weken@> bericht of u de energietoeslag krijgt.

U kunt de energietoeslag 2023 maar één keer en tot en met <@uiterste_aanvraagdatum@> <@2023/2024@> aanvragen.

Kunnen we uw gegevens controleren?

Ja, we kunnen uw gegevens zowel bij de aanvraag als achteraf controleren. Meer informatie hierover staat in de bijlage. Lees deze goed!

Waarom krijgt u deze brief?

We denken dat u recht kunt hebben op de energietoeslag 2023. Dit is omdat u <@ook de energietoeslag <@in/voor@> 2022 heeft ontvangen, of@> <@dit/vorig@> jaar <@in_maanden_referteperiode@> gebruikmaakt(e) van een of meer van deze regelingen:

- individuele bijzondere bijstand
- individuele inkomenstoeslag
- kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen
- <@naam_stadspas_kindpakket_meedoenregeling/variabel@>

Vragen?

Heeft u een vraag over deze energietoeslag 2023? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Bijlage

- Informatie over de energietoeslag 2023

Brief 4: Ontvangstbevestiging aanvraag energietoeslag

(tekst voor in automatisch verstuurde digitale ontvangstbevestiging of voor papieren brief)

Onderwerp: Uw aanvraag van de energietoeslag 2023

Beste aanvrager,

We hebben uw aanvraag voor de energietoeslag 2023 in goede orde ontvangen.

Hoe gaat het verder?

We nemen uw aanvraag zo snel mogelijk in behandeling. Als we nog informatie missen, dan nemen we contact met u op.

Heeft u de aanvraag volledig ingevuld en alle gevraagde gegevens ingeleverd? Dan doen we ons uiterste best om binnen <@aantal_4@> weken een besluit te nemen. <@Uiterlijk binnen 8 weken ontvangt u bericht van ons.@>

Vragen?

Heeft u een vraag over de energietoeslag 2023? Kijk dan op <@url_website@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>. Met vriendelijke groet,

Gemeente <@naam@>

Brief 5: Hersteltermijn bij aanvraag energietoeslag: verzoek om aanvullende gegevens

Onderwerp: Uw aanvraag voor de energietoeslag 2023 is niet compleet

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag_energietoeslag@> heeft u de energietoeslag 2023 aangevraagd. We zijn met uw aanvraag bezig, maar missen nog gegevens. Daarom sturen we u deze brief.

Welke gegevens?

We hebben de volgende gegevens nog van u nodig:

<@omschrijving_ontbrekende_gegevens@>

Lever deze gegevens uiterlijk <@uiterste_inleverdatum @> bij ons in. Dit kan:

- via <@burgerportaal/variabel@> <@url_burgerportaal@>;
- via e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>;
- per post naar <@naam_gemeente_en_afdeling@>, <@adres@>; of
- lever de gegevens in een envelop aan de balie van <@het_stadskantoor/variabel@> in.

Zorg ervoor dat alle gegevens kloppen, compleet en goed leesbaar zijn. <@Lever alleen kopieën in en houd de originelen zelf.@>

Hoe gaat het nu verder?

Als we de gegevens van u hebben gekregen, nemen we uw aanvraag weer in behandeling.

Hierdoor duurt de afhandeling van uw aanvraag langer. We doen ons best om u

<@zo_snel_mogelijk/voor_datum@> te informeren of u de energietoeslag krijgt.

Wat gebeurt er als u de gegevens niet inlevert?

Krijgen we geen gegevens van u of krijgen we die te laat? Of geeft u ons niet alle gegevens?

Dan kunnen we uw aanvraag niet verder behandelen. U krijgt dan geen energietoeslag 2023.

Vragen?

Heeft u een vraag over de energietoeslag 2023? Kijk dan op <@url_website@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
functie

Juridisch kader:

- Participatiewet met name artikel 17 en artikel 35 lid 4.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht met name artikel 4:5 en 4:15.

Beschikking 6: Buiten behandeling laten aanvraag energietoeslag

Onderwerp: Uw aanvraag voor de energietoeslag 2023 wordt niet verder behandeld

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u de energietoeslag 2023 aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?

We nemen uw aanvraag niet verder in behandeling. U krijgt daarom geen energietoeslag 2023.

Waarom hebben we dit besloten?

We hebben niet genoeg informatie van u gekregen om te kunnen beoordelen of u recht heeft op de energietoeslag. We hebben u op <@datum_brief_hersteltermijn@> gevraagd nog enkele gegevens in te leveren. Het ging om:

<@omschrijving_gegevens@>

Tot nu toe hebben we deze gegevens niet van u ontvangen.

Wilt u toch een energietoeslag? Dan moet u deze opnieuw aanvragen en daarbij alle gevraagde gegevens inleveren.

Heeft u vragen?

<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?

<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:

- Participatiewet met name artikel 17 en artikel 35 lid 4.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht met name art. 4:5 en 6:5.

Beschikking 7: Toekenning energietoeslag na aanvraag

Onderwerp: U ontvangt de energietoeslag 2023

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u een energietoeslag 2023 aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?

U krijgt een energietoeslag 2023. Dit is in <@naam_gemeente@> een bedrag van € <@800/1300/bedrag@> netto.

We zullen dit bedrag <@op_datum/binnen_2_weken/variabel@> overmaken op het door u opgegeven rekeningnummer.

Waarvoor is de energietoeslag bedoeld?

De energietoeslag is bedoeld voor de hoge energierekening. Het is niet verplicht om de toeslag hieraan te besteden. Maar het is wel verstandig als u dit geld reserveert voor bijvoorbeeld de jaarafrekening van uw energieleverancier.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?

Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, en ook niet voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Heeft u vragen?

<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?

<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:

- Participatiewet:
met name artikel 31 lid 2 onder o, artikel 35 lid 4 en artikel 53a lid 6.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
met name artikel 6:5

Beschikking 8: Afwijzing aanvraag energietoeslag

Onderwerp: Geen recht op de energietoeslag 2023

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u de energietoeslag 2023 aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?

U krijgt geen energietoeslag 2023.

<@EET@>

<@aanvullende/andere_motivering_afwijzing@>

Hulp bij geldzaken nodig?

Heeft u moeite om uw rekeningen te betalen? Of heeft u schulden? We kunnen u hierbij helpen! Neem contact met ons op via <@telefoonnummer/e-mailadres@>. Of kijk op <@url_website@> welke hulp of begeleiding u kunt krijgen.

Heeft u vragen?

<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?

<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:

- Participatiewet met name artikel 35 lid 4 en 5
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht met name artikel 6:5

Brief 9: Mededeling geen recht op energietoeslag 2023

Deze brief kan gestuurd worden naar inwoners die wel recht hadden op de energietoeslag 2022, maar van wie uit de via het Inlichtingenbureau getoetste gegevens blijkt dat zij niet in aanmerking komen voor de energietoeslag 2023.

Onderwerp: Geen energietoeslag 2023

Beste inwoner van <@naam_gemeente@>,

U ontvangt deze brief omdat u eerder de energietoeslag 2022 heeft ontvangen. Ook voor 2023 is er een energietoeslag. De gemeente geeft dit bedrag aan inwoners met een laag inkomen. U zult de energietoeslag 2023 niet (automatisch) ontvangen. In deze brief leest u waarom niet.

Geen recht op de energietoeslag 2023

De voorwaarden om de energietoeslag 2023 te kunnen krijgen zijn anders dan die voor de energietoeslag 2022. <@De voorwaarden leest u in de bijlage bij deze brief.@>

We hebben recente gegevens over uw inkomen en woonsituatie vergeleken met de voorwaarden voor de energietoeslag 2023. Daarbij hebben we gezien dat u niet aan alle voorwaarden voldoet. Misschien heeft u een hoger inkomen gekregen of hoort u nu bij een van de groepen die de energietoeslag niet (meer) kunnen ontvangen. U heeft dan geen recht op de energietoeslag 2023.

(eventueel als bijlage)

Wat zijn de voorwaarden voor de energietoeslag 2023?

U heeft recht op de energietoeslag 2023 van de gemeente <@naam_gemeente@> als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 21 jaar of ouder bent;
- in de gemeente <@naam_gemeente@> woont; en
- een geldig Nederlands identiteitsbewijs of een geldige verblijfsvergunning heeft; en
- een laag inkomen heeft. Dit is een inkomen dat niet hoger is dan het voor uw situatie geldende bedrag per <@maand/jaar@> i.

i Inkomensgrenzen per <@maand/jaar@> <@inclusief/exclusief_vakantietoeslag@>, <@120/xxx@> % van de bijstandsnorm:

Gezinssamenstelling	21 jaar tot AOW-leeftijd	Vanaf AOW-leeftijd
Alleenstaand	€	€
Samenwonend/getrouwd	€	€

U heeft **geen** recht op de energietoeslag 2023 als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 18, 19 of 20 jaar oud bent;
- student bent en studiefinanciering (Wet studiefinanciering 2000) ontvangt. Of geen studiefinanciering (meer) ontvangt, maar hier wel voor in aanmerking komt;
- <@in een instelling woont (zorg- of verpleeginstelling of instelling voor beschermd of begeleid wonen), de instelling de energiekosten betaalt en niet bij u in rekening brengt@>;
- alleen op een briefadres staat ingeschreven in de gemeente en geen eigen woonadres heeft.

Mogelijk wel recht op de energietoeslag 2023?

Denkt u dat u wél aan de voorwaarden voldoet en recht heeft op de energietoeslag 2023? Of voldoet u op dit moment niet aan de voorwaarden, maar binnenkort wel? Vraag de energietoeslag 2023 dan aan!

Dit kan:

- online via <@burgerportaal/url_website_digitaal_aanvraagformulier@>. Hierbij heeft u uw DigiD nodig;
- *(bij digitale brief met pdf-formulier)* door bijgaand aanvraagformulier te printen, in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen of in te leveren.
- *(bij brief per post)* door bijgaand aanvraagformulier in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen.

Voor wanneer?

Uw aanvraag moet vóór <@uiterste_inleverdatum@> bij ons binnen zijn. U ontvangt dan binnen <@aantal_weken@> bericht of u de energietoeslag krijgt.

U kunt de energietoeslag 2023 maar één keer en tot en met <@uiterste_aanvraagdatum@> <@2023/2024@> aanvragen.

Hulp bij geldzaken nodig?

Heeft u moeite om uw rekeningen te betalen? Of heeft u schulden? We kunnen u hierbij helpen! Neem contact met ons op via <@telefoonnummer/e-mailadres@>. Of kijk op <@url_website@> welke hulp of begeleiding u kunt krijgen.

Bent u student?

Bent u student en ontvangt u een basisbeurs en een aanvullende beurs voor uitwonenden? Of heeft u geen recht meer op een studiebeurs, maar heeft wel u een studielening van DUO? Dan kunt u recht hebben op de eenmalige tegemoetkoming energiekosten voor studenten. Deze wordt door DUO uitgekeerd. Kijk op de website van DUO voor meer informatie hierover.

Heeft u vragen?

<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Juridisch kader:

- Participatiewet met name artikel 35 lid 4 en 5
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2023/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>

Clausules energietoeslag

Clausuleserie EET

EET 01 – inkomen boven inkomensgrens

Dit is omdat uw inkomen te hoog is voor de energietoeslag. Uit uw informatie blijkt dat uw totale netto-inkomen in <@referteperiode@> hoger is dan de inkomensgrens bij de energietoeslag. Voor u geldt de inkomensgrens van € <@bedrag_toepasselijke_inkomensgrens@>. Uw totale netto-inkomen in <@referteperiode@> is hoger. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 02 – gezinsinkomen boven inkomensgrens

Dit is omdat het inkomen van u en uw partner samen te hoog is voor de energietoeslag. Uit uw informatie blijkt dat het totale netto-inkomen van u samen in <@referteperiode@> hoger is dan de inkomensgrens bij de energietoeslag. Voor u geldt de inkomensgrens van € <@bedrag_toepasselijke_inkomensgrens@>. Uw totale netto-inkomen in <@referteperiode@> is hoger. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 03 – niet woonachtig in de gemeente op peildatum

Dit is omdat u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> volgens de Basisregistratie Personen (BRP) niet in de gemeente <@naam_gemeente@> woonde, maar in <@naam_woonplaats@>. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag van de gemeente <@naam_gemeente@>. <@U kunt de energietoeslag in de gemeente <@naam_woongemeente@> aanvragen./We sturen uw aanvraag door naar de gemeente <@naam_woongemeente@>.@>

EET 04 – jonger dan 21 jaar op peildatum

Dit is omdat u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> jonger was dan 21 jaar. U heeft dan geen recht op deze energietoeslag.

EET 05 – detentie of voorarrest op peildatum

Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> in een penitentiaire inrichting (PI) verbleef of had moeten verblijven. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 06 – verblijf in inrichting op peildatum

Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> in een instelling verbleef, namelijk <@naam/soort_instelling@>. <@Deze instelling betaalt de energiekosten voor u en brengt deze niet bij u in rekening.@> U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 07 – niet rechtmatig in Nederland op peildatum

Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> niet de Nederlandse nationaliteit had én u geen verblijfsvergunning of niet de juiste verblijfsvergunning had. Dan heeft u geen recht op de energietoeslag.

EET 08 – Al eerder een energietoeslag 2023 ontvangen

Dit is omdat u <@of_uw_partner@> volgens onze gegevens al eerder een energietoeslag 2023 heeft ontvangen. U kunt de energietoeslag 2023 maar één keer krijgen.

EET 09 – Al eerder individuele bijzondere bijstand voor energiekosten ontvangen

U heeft onlangs al (individuele) bijzondere bijstand voor de hoge energiekosten ontvangen <@of_ontvangt_u_die_op_dit_moment_nog_elke_maand@>. Dan krijgt u geen aparte energietoeslag meer. Het bedrag van de energietoeslag <@zat/zit@> al bij het bedrag van de bijzondere bijstand voor energiekosten in.

EET 10 – recht op studiefinanciering (Wet studiefinanciering 2000)

Dit is omdat u student bent en studiefinanciering (Wet studiefinanciering 2000) ontvangt. Of u ontvangt geen studiefinanciering (meer), maar komt hiervoor wel in aanmerking. Dan heeft u geen recht op de energietoeslag.

Ontvangt u een basisbeurs en een aanvullende beurs voor een uitwonende student? Dan kunt u recht hebben op de eenmalige tegemoetkoming energiekosten voor studenten. Deze wordt door DUO uitgekeerd. Kijk op de website van DUO voor meer informatie hierover.

Ondertekening document Clausuleserie OD

OD 02a – vragen

Heeft u vragen? Neem dan gerust contact op met <@ons/naam_contactpersoon@>. Dat kan op werkdagen van <@tijd_tot_tijd_@> uur via telefoonnummer <@telefoonnummer@>. Houd uw Burgerservicenummer (BSN) <@of persoonsnummer@> bij de hand, dan kunnen wij u sneller helpen. U kunt ook een e-mail sturen naar <@e-mailadres@>.

OD 05 - Bezwaarclausule

Niet mee eens?

Bent u het niet eens met dit besluit? <@Bel ons dan om dit met ons te bespreken. Komen we er niet uit?@> Stuur ons dan een bezwaarschrift. Dat is een brief waarin u zo duidelijk mogelijk beschrijft waarom u het niet eens bent met ons besluit.

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam, adres en telefoonnummer;
- de datum van uw bezwaarschrift;
- een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
- waarom u het niet met ons besluit eens bent.

Vergeet niet het bezwaarschrift te ondertekenen. Stuur een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Het bezwaarschrift en de kopie van deze brief stuurt u naar:

College van burgemeester en wethouders van de gemeente <@naam_gemeente@>
Postbus <@postbusnummer@>
<@postcode_en_plaats@>

Stuur het bezwaarschrift binnen 6 weken na de datum bovenaan de brief. Als u het bezwaarschrift later verstuurt, nemen wij het niet meer in behandeling.

OD 05a – Verwijzing naar bezwaarprocedure

Niet mee eens?

Bent u het niet eens met dit besluit? <@Bel ons dan om dit met ons te bespreken. Komen we er niet uit?@> Stuur ons dan een bezwaarschrift. Dat is een brief waarin u zo duidelijk mogelijk beschrijft waarom u het niet eens bent met ons besluit.

<@In_de_bijlage/Op_our_website_url@> leest u hoe u dit kunt doen.

Stuur het bezwaarschrift binnen 6 weken na de datum bovenaan de brief. Als u het bezwaarschrift later verstuurt, nemen wij het niet meer in behandeling.

Bijlage 5: Modelaanvraagformulier eenmalige energietoeslag 2023

Dit modelaanvraagformulier is bedoeld als voorbeeld en kan worden aangepast aan de beleidskeuzes van de gemeente. In dit modelformulier wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag 2023 gevolgd. De inzet is dat aanvragen zoveel mogelijk digitaal worden ingediend.

Dit model komt grotendeels overeen met die voor de energietoeslag 2022. Wijzigingen en aanvullingen zijn **geel** gemarkeerd.

Rode tekstvelden zijn in te vullen of is optionele tekst.

Aanvraagformulier energietoeslag 2023

Wanneer hoeft u dit aanvraagformulier niet in te vullen?

Sommige mensen ontvangen de energietoeslag 2023 vanzelf. Zij hoeven geen aanvraag in te dienen. Dit geldt voor u als u <in 2022/de referentieperiode/op de peildatum> <peildatum/periode>:

- een uitkering van de gemeente ontvangt (Participatiewet, IOAW of IOAZ); of
- bijzondere bijstand of een individuele inkomenstoelage heeft ontvangen; of
- <gebruik maakt(e) van een of meer van de volgende regelingen: <kwijtschelding gemeentebelastingen, stadspas, meedoenregeling, kindpakket, variabel>; of
- bij uw AOW-pensioen een AIO-aanvulling van de SVB ontvangt; of
- als u een energietoeslag voor 2022 heeft ontvangen. De gemeente bekijkt of u ook de energietoeslag 2023 kunt krijgen.

U ontvangt de energietoeslag dan <binnenkort/in maand> op uw rekening (of die van uw partner) of heeft deze al ontvangen. U kunt de energietoeslag maar één keer krijgen.

Is geen van deze situaties op u van toepassing? Of wel, maar heeft u op <uiterste datum betaalbaarstelling ambtshalve uitbetaling> nog geen energietoeslag ontvangen? Dan kunt u met dit aanvraagformulier de energietoeslag aanvragen.

Wat is de energietoeslag 2023?

De energietoeslag is in <naam gemeente> een bedrag van € <800/1300/bedrag> netto per huishouden. Dit is een eenmalige bijdrage voor uw energiekosten.

Wat zijn de voorwaarden?

U heeft recht op de energietoeslag van de gemeente <naam gemeente> als u op <peildatum>:

- 21 jaar of ouder bent;
- in de gemeente <naam gemeente> woont; en
- een geldig Nederlands identiteitsbewijs of een geldige verblijfsvergunning heeft; en
- een laag inkomen heeft. Dit is een inkomen dat niet hoger is dan het voor uw situatie geldende bedrag per <maand/jaar> i.

i Inkomensgrenzen per <@maand/jaar@_inclusief/exclusief_vakantietoelag, <@120/xxx@> % van de bijstandsnorm:

Gezinssamenstelling	21 jaar tot AOW-leeftijd	Vanaf AOW-leeftijd
Alleenstaand	€	€
Samenwonend/getrouwd	€	€

U heeft **geen** recht op de energietoelag als u op <peildatum>:

- 18, 19 of 20 jaar oud bent; of
- student bent en studiefinanciering (Wet studiefinanciering 2000) ontvangt, **of géén studiefinanciering ontvangt, maar hiervoor wel in aanmerking komt i**; of
- in een (zorg)instelling of opvanghuis woont **<, deze de energiekosten betaalt en níet bij u in rekening brengt>**; of
- alleen op een briefadres staat ingeschreven in de gemeente en geen eigen woonadres heeft.

Voldoet u aan de voorwaarden? En geldt geen van bovenstaande situaties voor u? Vraag dan de energietoelag aan!

i = Bent u student en ontvangt u een basisbeurs en een aanvullende beurs voor uitwonenden? Of heeft u geen recht meer op een studiebeurs, maar heeft wel u een studielening van DUO? Dan kunt u recht hebben op de eenmalige tegemoetkoming energiekosten voor studenten. Deze wordt door DUO uitgekeerd. Kijk op de website van DUO voor meer informatie hierover.

Wat moet u doen?

1. U vult de vragen naar waarheid in.
2. U levert kopieën, scans of screenshots van alle bewijsstukken in. Die kunt u uploaden. Zorg ervoor dat de bewijsstukken compleet zijn. De gemeente bewaart uw gegevens en bewijsstukken in een dossier.
3. U ondertekent dit aanvraagformulier met uw DigiD. Heeft u een partner **i**? Dan moet u de aanvraag beiden ondertekenen.

i = U bent partners als u:

- getrouwd of geregistreerd partners bent; of
- op hetzelfde adres woont en:
 - samen een huishouden heeft;
 - ex-echtgenoten of ex-partners bent;
 - samen een kind heeft;
 - u het kind van uw partner heeft erkend of uw partner uw kind heeft erkend; of
 - ergens anders als partners geregistreerd staat, bijvoorbeeld bij de Belastingdienst of als meeverzekerde bij een zorgverzekering.

Wanneer krijgt u bericht?

Als u dit aanvraagformulier volledig heeft ingevuld, krijgt u zo snel mogelijk bericht of u recht heeft op de energietoelag. Misschien wordt u om extra informatie gevraagd. We proberen uw aanvraag binnen <aantal/4> weken te behandelen.

Worden uw gegevens gecontroleerd?

Ja, de gemeente kan zowel bij de aanvraag als achteraf uw gegevens controleren. De gemeente mag bij andere instanties en personen informatie over u en uw partner opvragen die relevant is voor de regeling. Zo kan de gemeente controleren of u recht heeft op de energietoeslag.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?

Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, of voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Hulp nodig?

Heeft u hulp nodig bij het invullen van dit aanvraagformulier? Neem dan contact op met <[wijkteam/formulierenbrigade/variabel](#)> via <[telefoonnummer](#)> of <[e-mailadres](#)>.

1. DigiD

Inloggen met DigiD door aanvrager en – indien van toepassing – partner als de aanvraag digitaal is.

2. Aanvrager

2.1 Verklaring van aanvrager

Ik heb de inleidende tekst gelezen en begrepen en verklaar deze aanvraag volledig en naar waarheid in te vullen en geen belangrijke gegevens te verzwijgen.

Handtekening aanvrager

2.2 Verklaring van partner

Ik heb de inleidende tekst gelezen en begrepen en verklaar dat deze aanvraag volledig en naar waarheid wordt ingevuld en dat er geen belangrijke gegevens worden verzwegen.

Handtekening partner

Zet u of uw partner hier geen handtekening? Dan kan uw aanvraag helaas niet in behandeling worden genomen.

2.3 Naam aanvrager: _____

2.4 Heeft u de Nederlandse nationaliteit?

Ja, upload een kopie van uw geldige Nederlandse paspoort of ID-kaart.

Nee, upload een kopie van uw geldige paspoort of ander identiteitsbewijs (geen rijbewijs).

2.5 Burgerservicenummer (BSN) aanvrager: _____

2.6 Geboortedatum aanvrager: _____

2.7 Telefoonnummer: _____

2.8 E-mailadres: _____

2.9 Adres: _____

[Waar mogelijk is het adres vooraf ingevuld en hoeft de aanvrager dit alleen te controleren. Dan kan worden volstaan met de vraag: klopt uw adres? Ja/Nee.

Geeft de aanvrager aan dat het voorgevulde adres niet correct is, dan volgt een invulveld waarin de aanvrager kan aangeven wat er niet klopt, met als toelichtende tekst:

U geeft aan dat uw gegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) niet kloppen. Geef aan wat er volgens u niet klopt. [tekstvak toelichting 500 tekens].]

2.10 Op welke bankrekening wilt u de energietoeslag ontvangen?

Rekeningnummer (IBAN): _____

Vul hier een rekeningnummer van uw Nederlandse betaalrekening in.

2.11 Heeft u een partner?

U bent partners als u:

- getrouwd bent of geregistreerd partners bent, of;
- op hetzelfde adres woont **en**:
 - samen een huishouden heeft;
 - ex-echtgenoten of ex-partners bent;
 - samen een kind heeft;
 - u het kind van uw partner heeft erkend of uw partner uw kind heeft erkend; of
 - ergens anders als partners geregistreerd staat, bijvoorbeeld bij de Belastingdienst of als meeverzekerde bij een zorgverzekering.

Ja, ga naar vraag 2.12

Nee, ga naar vraag 3.1

2.12 Naam partner: _____

2.13 Geboortedatum partner: _____

2.14 Heeft uw partner de Nederlandse nationaliteit?

Ja, upload een kopie van het Nederlandse paspoort of de ID-kaart van uw partner.

Nee, upload een kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsbewijs van uw partner (geen rijbewijs).

2.15 Burgerservicenummer (BSN) partner: _____

2.16 Is een of meer van de volgende situaties op u van toepassing?

- a. U bent student en ontvangt studiefinanciering (WSF 2000), of u ontvangt geen studiefinanciering (meer), maar komt hiervoor wel in aanmerking;
- b. U verblijft in een instelling of opvanghuis <en betaalt niet voor de energiekosten>.
- c. U bent dak- of thuisloos en heeft alleen een briefadres in de gemeente.

Ja, één van deze situaties is op mij van toepassing.

Nee, geen van deze situaties is op mij van toepassing.

Bij een 'ja' heeft u geen recht op de energietoeslag.

Bij 'nee' ga naar vraag 3.1.

3. Inkomen

3.1 Is een van de volgende situaties op u (en uw partner) van toepassing?

- a. U heeft de energietoeslag 2022 ontvangen, maar de energietoeslag 2023 op <uiterste datum betaalbaarstelling ambtshalve uitbetaling> nog niet ontvangen.
- b. U heeft in 2022 en/of 2023 kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen gekregen.
- c. U ontvangt een van onderstaande uitkeringen en u heeft daarnaast (samen) géén andere inkomsten:
 - a. AOW
 - b. Wajong
 - c. Anw (nabestaandenuitkering)
- d. U ontvangt een uitkering van UWV én een aanvullende Toeslagenwet-uitkering van UWV.
- e. <U maakt gebruik van de <naam stadspas>.>
- f. <Indien de gemeente alleen ambtshalve toekent aan uitkeringsgerechtigden die op de peildatum recht hadden> <U ontvangt sinds kort één van onderstaande uitkeringen van de gemeente en heeft die voor het eerst ná <datum vaste peildatum> ontvangen:
 - a. Participatiewet
 - b. IOAW
 - c. IOAZ
 - d. Bbz 2004>

Ja, één of meer van deze situaties is op mij (en mijn partner) van toepassing. Ga naar vraag 4.1

<Ja, situatie f is op mij (en mijn partner) van toepassing. U hoeft dit formulier niet verder in te vullen en kunt het nu insturen.>

Nee, geen van deze situaties is op mij (en mijn partner) van toepassing.

Ga naar vraag 3.2

3.2 Wat was uw (gezamenlijke) inkomen in <2022/maanden referteperiode/maand 2023>?

<Toelichting bij referteperiode: Het gaat om het netto-gezinsinkomen uit werk in loondienst, inkomen uit eigen bedrijf of beroep, een uitkering, pensioen en overige inkomsten.>

<Toelichting bij jaarinkomen 2022: Dit jaarinkomen wordt ook wel verzamelinkomen of toetsingsinkomen genoemd. U kunt dit jaarinkomen vinden op uw (voorlopige) aanslag van de Belastingdienst of op de toekenningsbrief van uw huur- of zorgtoeslag. Heeft u het bedrag van 2022 nog niet? Neem dan het bedrag van 2021.>

	Mijn inkomen	Inkomen van mijn partner	Bewijsstukken
☐ Loon	Netto (excl. vakantietoeslag) €..... per week/4 weken/ maand	Netto (excl. vakantietoeslag) €..... per week/4 weken/ maand	De x meest recente salarisspecificaties of loonstroken of bewijs van jaarinkomen (aanslag Belastingdienst).
☐ Inkomsten uit eigen onderneming	Netto €..... in 2021/<maand>	Netto €..... in 2021/<maand>	De meest recente jaarrekening/ omzetbelasting.
☐ Uitkering Bijvoorbeeld Wajong, WW, Ziektewet, WIA, WAO of ANW	Netto per maand €..... per 4 weken/maand	Netto per maand €..... per 4 weken/maand	meest recente uitkeringsspecificatie
☐ AOW, bedrijfspensioen en/of lijfrente- uitkering	Netto per maand €.....	Netto per maand €.....	meest recente pensioenspecificatie
☐ Partneralimentatie	Netto per maand €.....	Netto per maand €.....	meest recente overboeking of echtscheidingsconvenant
☐ Kinderalimentatie	Netto per maand €.....	Netto per maand €.....	meest recente overboeking of ouderschapsplan
☐ Overige inkomsten, namelijk...	Netto €..... per week/ 4 weken/ maand	Netto €..... per week/ 4 weken/ maand	De x meest recente bankafschriften.

Lever hiervan bewijsstukken in, zie 4.1

4. Bijlagen

4.1 Zorgt u dat u de volgende bewijsstukken inlevert?

- Een kopie of scan van een geldig identiteitsbewijs van uzelf en (als u een partner heeft) van uw partner (ID-kaart of paspoort, geen rijbewijs);
- De bij vraag 3.1 gevraagde bewijsstukken, zoals een bewijs van het (jaar)inkomen, de (voorlopige) aanslag van de Belastingdienst, jaaropgaven (uitkering, salaris, pensioen) of loonspecificaties, van u en (als u een partner heeft) van uw partner;
- Het laatste afschrift van uw bankrekening waarop de energietoeslag gestort moet worden, met daarop zichtbaar rekeningnummer en naam;
- eventueel andere bewijsstukken waaruit blijkt dat u de energietoeslag nodig heeft.

4.2 Wat als u het aanvraagformulier niet helemaal heeft kunnen invullen?

Heeft u volgens dit aanvraagformulier geen recht op de energietoeslag? Vindt u dat u wél in aanmerking zou moeten komen? Wilt u dan aangeven waarom?

Lever hiervoor ook bewijsstukken in.

Toelichting

Colofon

Deze handreiking is samengesteld door Stimulansz,
In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW),
In samenwerking met SZW, VNG en Divosa.

Eindredactie

Annemieke Wildenburg

Stimulansz

info@stimulansz.nl

030 298 2800

www.stimulansz.nl

Over Stimulansz

Stimulansz is kennis- en adviespartner van gemeenten en levert praktische oplossingen die écht werken. We vertalen de theorie van wet- en regelgeving naar de werkvloer, waarbij we laten zien dat er meer mogelijk is in de regelgeving dan vaak wordt gedacht.

We adviseren en trainen beleidsmedewerkers, klantmanagers en andere professionals en doen dat met veel enthousiasme en betrokkenheid en vanuit een grote kennis van de praktijk. En we helpen mee aan het verbeteren van de bedrijfsvoering van uw organisatie.

Zo zit Stimulansz in het hart van alle werkprocessen met als doel de dienstverlening van gemeenten in het sociaal domein beter, en daarmee het leven van mensen die afhankelijk zijn van die dienstverlening, een stuk makkelijker te maken.

Benieuwd wat Stimulansz nog meer te bieden heeft?

Ga naar www.stimulansz.nl voor meer trainingen, kennis en advies.

Volg ons ook op social media:

